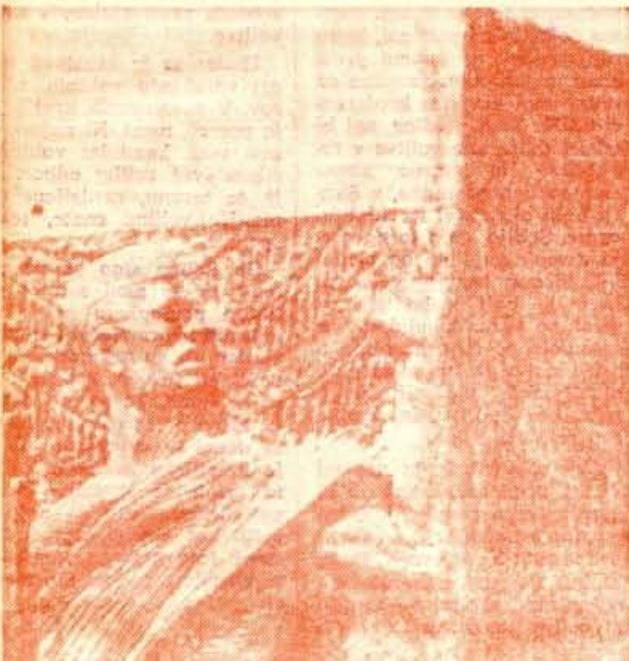

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja: CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sedah in sobotah

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S sobotne tiskovne konference v vili Bled —Foto: F. Perdan

Ob prazniku borca

4. julija 1941 je bil v Beogradu na razširjeni seji politbiroja centralnega komiteja komunistične partije Jugoslavije pod vodstvom generalnega sekretarja Josipa Broza — Tita sprejet sklep o oboroženi vstaji narodov Jugoslavije proti okupatorjem in njihovim domačim pomagačem. S tem zgodovinskim sklepom je bila prižgana iskra, ki se je razplamela že v kratkem času širom po Jugoslaviji v vseljudsko narodnoosvobodilno vojno. V tej neizprosnii borbi, ki je trajala skoraj štiri leta, je izgubilo življenje 1,700.000 Jugoslovanov in uničeno je bilo ogromno gospodarskih dobrin. Izredno velika sta bila torej krvni in gmotni davek Jugoslovanov za njihov delež k skupni borbi svobodoljubnega človeštva proti hitlerjevski fašistični tiraniji.

Zdaj nas od zgodovinskega sklepa, ki je pomenil dejanski začetek narodnoosvobodilne borbe, loči že več kot četrt stoletja, to je doba ene človeške generacije. V tem času se je pri nas in v svetu marsikaj spremenilo. Mnogi pomembni dogodki in razmere iz tistega časa prehajajo v zgodovino in celo v pozabo. Tudi marsikater vrednote v očeh današnjega človeka izgubljajo na svojem prvozem pomenu. Toda lik borca — partizana, njegove človeške in družbene vrednote, njegovo rodoljubje in borbenost, njegova vera v zmago pravične stvari in naprednejše družbene ureditve, bodo vedno ostali svetil zgled vsakemu novemu pokolenju in neusahljiv izvor ustvarjalnih naporov za uspešno obrambo in nadaljnji razvoj naše socialistične domovine. Zato 4. julij ni le praznik še živečih aktivnih udeležencev narodnoosvobodilne borbe, temveč praznik vseh delovnih ljudi.

VINKO HAFNER

Slovenija postaja izrazito turistična dežela

S tiskovne konference o slovenskem turizmu

V soboto dopoldne je bila v vili Bled tiskovna konferenca o stanju in razvoju turizma v Sloveniji. Konferenco sta sklicala član izvršnega sveta in predsednik komiteja za turizem inženir Franc Razdevšek in republiški sekretar za informacije Boštjan Barborič, udeležili pa so se domači in koroški zastopniki tiska, radia in televizije.

S konferenco je bila tako uresničena zamisel, ki se je porodila med zadnjim obiskom predsednika republiškega sveta Staneta Kavčiča na Koroškem.

Razen številnih domačih in koroških novinarjev sta se tiskovne konference udeležila tudi avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Heinrich Riesenfeld in Jugoslovanski

generalni konzul v Celovcu Karmelo Budihna.

Uvodom je inženir Franc Razdevšek pojasnil glavne značilnosti Slovenije in poudaril, da Slovenija ni zgolj tranzitno turistično področje, marveč se posebno zadnje čase vse bolj spreminja (in to ne le ob morju) v izrazito turistično deželo.

(Nadalj. na 24. str.)

Po tiskovni konferenci so si domači in koroški predstavniki tiska, radia in televizije ogledali vili Bled tudi razstavo Grupa 69 — Foto: F. Perdan

Volilni postopek je še vedno preveč zapleten

Precej časa je že minilo od letosnjih volitev. Začetne ugotovitve so se umaknile izčrpnuemu preučevanju in analizi rezultatov ter volilnega postopka, ki sta šele pokazala, kaj se je v novem demokratičnem sistemu izbora kandidatov izkazalo za koristno oziroma kaj bi veljalo do prihodnjih sprememb. O vsem tem, predvsem pa o izidu glasovanja ter o sklepih, do katerih so prišli v občini Škofja Loka, smo se pred dnevi pogovarjali s predsednikom občinske konference SZDL Janezom Thalarjem.

Od 17.611 vpisanih volivcev, kolikor jih premore občina, je svojo državljansko dolžnost opravilo 15.778 ljudi (89,6 odstotka). Se višje udeležbo so zabeležili pri volitvah v zbor delovnih skupnosti: od 11.367 zavezanec jih je volilo 10.320 ali 90,8 odstotkov. Upoštevajoč dejstvo, da je bila pred dvema letoma Škofjeloška občina po doseženih rezultatih na zadnjem mestu v Sloveniji — ugotovili so komaj 78,6 odstotno udeležbo — je to nedvomno velik napredok. Predsednik Thalar pravi, da spremembe ni naključna, da jo lahko označimo za posledico izredno razgibane dejavnosti na terenu. Predstavniki sleherne krajevne organizacije so v predvolilnem obdobju imeli kar 5 sestankov, na katerih je ved-

no sodeloval tudi kdo od članov občinske konference SZDL ali njenega izvršnega odbora. Prvič so se sestali, ko je bilo treba preučiti ustavne, zlasti pa volilne spremembe, drugič na krajevnih kandidacijskih konferencah, tretjič na zborih volivcev (kjer so sicer obravnavali občinski proračun, pa tudi bližnje volitve) potem na rednih letnih krajevnih volilnih konferencah SZDL in nazadnje na zborih volivcev, ki sta jih v drugi polovici marca sklicali občinska in medobčinska kandidacijska konferenca. Sleheni občan, ki se je vsaj malo zanimal, je moral biti po vsem tem temeljito seznanjen s pripravami in kasnejšim potekom volitev. Razen omenjenega so visoki volilni udeležbi botrovali tudi

nekateri čisto tehnični ukrepi kot na primer pošiljanje vabil vsakemu posamezniku. Vabilo je zavezanca seznanjalo z najosnovnejšimi podatki o volitvah. Domnevne, da zgolj objava v časopisu ne zadostira, so se torej izkazale za pravilne.

»Za letosnji soliden odziv ljudi ima nedvomno precej zaslug tudi spremenjen način glasovanja, saj smo tokrat hkrati volili tako odbornike kot zvezne in republike poslance,« pravi Thalar. »Ljudje se navečajo glasovati po večkrat, zdaj v ta zdaj v oni organi. Bolj praktično je opraviti vse naenkrat.«

V Škofji Loki menijo, da je sedanji volilni postopek sicer boljši, da pa še vedno ni dovolj poenostavljen, saj ga razume le redkokateri občan. Predvsem bo treba z zakonom bolj konkretizirati politično odgovornost članov kandidacijskih konferenc, ki svojih nalog često niso izpolnili tako kot bi bilo treba. Nadalje odgovorni ugotavljajo, da se zbori volivcev in zbori delovnih ljudi v Škofjeloški občini — pa tudi drugod —

niso obnesli, da so odveč Presojo, ali jih je umereno sklicevati ali ne, bi moral zakon prepustiti posameznim občinskim konferencam. Dejstvo je namreč, da se teh shodov udeležujejo predvsem občani, ki so o volilnem sistemu že dobra poučeni, ki so zanj zvedeli na kakem predhodnem sestanku, navadno na redni letni krajevni konferenci SZDL. Tudi predlog, naj bi odslej dalje bile volitve v republike in zvezne zbere skupnosti neposredne, v Škofji Loki ni naletel na odobranje. Sodijo, da s to novostjo demokracija ne bo pridobil ničesar ker poprečen volivec le bolj slab ali pa sploh ne pozna kandidatov in se odloča po čisto nesprejemljivih kriterijih (na primer po akademskih naslovih posameznikov ipd.), kar utegnebiti zelo škodljivo.

Naš sobesednik je nainal še več primerov, o katerih bi kazalo resno razmisli. Eden od njih so elektorji, izvoljeni na zborih delovnih ljudi, ki kot delegati gospodarskih organizacij skupaj z odborniki volijo predstavnike za re-

publike zbere delovnih organizacij. Navadno gre za skoraj popolnoma nepoučene ljudi, saj le malokateri od njih sodeloval v predvolilnih akcijah. Treba bo najti drugo obliko vključevanja neposrednih proizvajalcev v same volitve.

Thalar se je zaustavil tudi pri vprašanju volilnih odborov. V posameznih krajih jih je preveč, meni. Ni nujno, da ima vsak kandidat volilnega zbere svoj volilni odbor. To je na terenu, razdeljenem v manjše volilne enote, težko speljati.

Ob koncu smo se pozaniali, če je med samim volilnim postopkom prišlo do kakšnih nepravilnosti. In smo zvedeli, da so nekateri občani volili po trikrat, čeprav tega ne bi smeli. To so bili delavci, ki pa poleg redne zaposlitve doma še kmetujejo. Kriva je kmetijska zadruga, ki jih ni črtala iz seznama čistih poljedelcev. Zato so najprej volili kot občani, potem kot člani tovarniškega kolektiva in nazadnje še kot kmetovalci.

I. Guzelj

ZELITE ZASTONJ

OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

Ali
eno
od

200 nagrad?

PRVO ŽREBANJE BO 13. AVGUSTA 1969 V TRŽIČU

JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

Potem varčuje pri

GORENJSKI KREDITNI BANKI

kjer sta razpisani dve nagradni žrebanji lastnikov

vezanih hraničnih vlog in deviznih računov

Pogoj: VLOGA DIN 1000.—

vezana na odpovedni rok dveh let

ALI VLOGA DIN 2000.—

vezana na odpovedni rok enega leta

Vukovarski kongres

Kongres SDPJ (k) v Vukovaru, ki bi moral biti že 23. do 27. maja 1920, je bil prekozen na 20. in 24. junija prejkone zaradi železničarske stavke. V Sloveniji je oblast po dogodkih na Zaloški cesti arietirala več vidnih komunistov in jih izpuštila še 22. maja 1920, o čemer poroča Rdeči prapor v svoji tretji številki dne 29. maja 1920 naslednje: »V soboto, 22. maja 1920, so bili izpuščeni iz zaporov ljubljanskega deželnega sodišča sodruži Golouh, Lemež, Petrič, Perdan, Marcel Zorga in drugi ... Tudi nekaj sodrugo iz Trbovelj, Jesenice, Celja je na svobodi. Kdo so bili jesenški sodruži, ki so bili po železničarskem štrajku zaprti, nismo mogli ugotoviti. Prejkone pa so bili železničarji, ki so bili kmalu po štrajku odpuščeni z dela.

V času pred vukovarskim kongresom je JSDS zopet ro-

varila proti slovenskim komunistom. To rovarjenje so kakor po mnogih drugih krajih obozili tudi jesenški delavci na shodu, ki je bil dne 6. junija 1920 in o katerem pravi »Rdeči prapor«, da »je bil imponantan«, in na katerem so sprejeli naslednjo rezolucijo:

»Proletariat zbran na shodu dne 6. junija 1920 na Jesenicih, ogorčeno osoja izdajalsko politiko socialno demokratske stranke Slovenije in odobrava ustanovitev SDPJ (k), ki je združila zavedni proletariat Slovenije s proletariatom Jugoslavije. Resolucija je zahtevala, da se »proti enotni fronti buržauzije postavi enotna fronta vsega politično in strokovno organiziranega proletariata v okviru SDPJ (k) in centralnega strokovnega sveta

(CRSV). Shod, ki je bil sklican kot priprava na vukovarski kongres, je v svoji rezoluciji podčrtal: »Vukovarski kongres naj organizatorično tesneje zveže proletarske organizacije celotne države v svrbo, da se vodi neizprosen razredni boj in vrže breme petletne vojne, militarizma in draginje na glavo buržauzije in jej (rezolucija je dobesedno prepisana — op. p.) tako zlomi vrat. Program in taktiko stranke naj se utrdi in spoločni po direktivah nepočačenega komunizma in 3. internationale. Neobhodno potrebno je tesno ujedinjenje vseh strokovnih organizacij in skladno delovanje v organizaciji SDPJ (k).« Mimo tega je rezolucija priporočala delavstvu, naj se naroči na »Rdeči prapor«, ki je postal glasilo Socialistične delavske partije Jugoslavije. Odpravil je pokrajinske izvrševalne odbore in jih nadomestil s pokrajinskimi sveti, ki so bi-

stov) za Slovenijo. Na tem shodu so izvolili Cirila Kosirja, Toneta Veglja in Janeza Smoleja kot delegate, ki naj bi zastopali jesenško delavstvo na vukovarskem kongresu.

Deset dni pred vukovarskim kongresom je od 10. do 14. junija 1920 zasedal v Beogradu I. redni kongres SKOJ, ki pa se ga je udeležilo iz Slovenije samo ljubljanski delegat, ker v drugih slovenskih krajih pred tem kongresom še ni bilo skojevskih organizacij.

Vukovarski kongres, ki je zasedal od 20. do 24. junija 1920, je sprejel novi strankin program in statut, izvolil novo vodstvo in preimenoval SDPJ (k) v Komunistično partijo Jugoslavije. Odpravil je pokrajinske izvrševalne odbore in jih nadomestil s pokrajinskimi sveti, ki so bi-

li sestavljeni iz zastopnikov krajevnih organizacij. Pokrajinski svet je izvolil iz svojih vrst izvrševalni odbor, ki naj bi skupaj s centralnim strankinim svetom vodil vse politične akcije v svoji pokrajini. Takoj po kongresu KPJ bi moral v Vukovaru zasedati Centralni delavski sindikalni svet, vendar je moral zaradi šikaniranja oblasti zasedati v dneh od 26. do 28. junija 1920 v Beogradu. Te konferenčne se udeležili štirje delegati iz Slovenije, ki so sicer sprejeli pravilnik in rezolucije CDSSJ vendar so ke kasneje postavili na socialnodemokratsko stališče in zavlačevali združevanje strokovnih organizacij v okviru komunističnih sindikatov. Da so slovenski sindikati ostali v socialnodemokratskih rokah, pa so seveda pripomogli dogodki, ki so se začeli konec leta 1920 z Obznamo, ki je pahnila KPJ v ilegal.

M. Klinar

Višje odkupne cene lesa

Delavski svet GG Bled je spremenil odkupne cene lesa. Nove odkupne cene za hlodovino iglavcev so od novega leta naprej poprečno 1000 S din, za celulozni les iglavcev pa za 900 S din višje od sedanjih.

Po veljavnem Jusu je les razdeljen v kakovostne razrede, le-ti pa glede na kraj, kjer je les posekan, v vrednostne razrede.

Za hlodovino iglavcev (smreka, jelka, bor) prvega kakovostnega in vrednostnega razreda znaša nova odkupna cena 17.300 S din za m³, v osmeh vrednostnem razredu in isti kakovosti pa 20.000 S din.

Za hlodovino iglavcev v drugem kakovostnem in prvem vrednostnem razredu znaša cena 14.700 S din za m³, v osmeh vrednostnem razredu pa 17.500 za m³.

Za hlodovino iglavcev tretjega kakovostnega in prvega vrednostnega razreda znaša cena 10.500 S din za m³, v osmeh vrednostnem razredu pa 13.300 S din.

Ce torej v poprečju računamo peti vrednostni razred, potem bo kmet dobil za hlodovino iglavcev razvrščeno v prvi razred poprečno 18.900 S din, v drugi razred 16.300 S din in v tretji razred 12.100 S din za m³.

Cene za celulozni les pa so sorazmerno nizke. Jamski les se v Sloveniji zelo težko prodaja. Za celulozni les iz prvega razreda prvega vrednostnega razreda dobi proizvajalec 9500 S din, za kubični meter celuloznega lesa v osmeh razredu pa 12.300 S din. Za celulozni les v tretjem razredu in prvem vrednostnem razredu dobi kmet 4900 S din, za les v osmeh razredu pa 7700 S din za kubični meter.

Predstavnik GG Bled je povedal, da gozdno gospodarstvo pri celuloznem lesu ne zasluži niti dinarja. Gozdno gospodarstvo na primer dobi za celulozni les tretjega razreda 9500 S din za kubični meter franko wagon. V tej ceni so враčunani režijski stroški in biološka amortizacija, ki jo plača GG.

J. Vidic

Sindikat v zadregi

V poročilu na konferenci sindikata strokovnih dejavnosti v jeseniški občini je predsednik odbora Bogo Friščik med drugim dejal:

Dosežena raven izplačanih osebnih dohodkov v naši dejavnosti je pod republiškim poprečjem, pa tudi precej pod poprečjem železarne. Prepričani smo, da bi bila lahko raven izplačanih osebnih dohodkov večja, če bi še globlje posegli v ostanek sredstev za sklade. Prav na tem področju pa smo sindikati v stalni zadregi, ker se na eni strani zavzemamo za pravično plačilo in nagrajevanje po vloženem delu, na drugi strani pa prepričujemo kolektive, naj vlagajo čim več sredstev v sklade, da si bodo tako po-

J. Vidic

večali svojo materialno osnovno in večjo poslovno učinkovitost ter perspektivo.

V okviru posameznih parnog, pa so se gibali poprečni osebni dohodki v letu 1968 takole: v trgovini od 858 do 930 N din, v gostinstvu od 770 do 831 N din ter v obrti in komunalni dejavnosti od 681 do 1403 N din. Od 20 podjetij, ki so vključene v našem odboru, so samo štiri podjetja, ki so lani imela v poprečju izplačano mesečno prek 1000 N din na delavca. Ta podjetja so: Kovinocervis 1097 N din, Mesarski podjetje 1299 N din, dimnikarji 1242 N din in Stanovanjsko podjetje Jesenice 1403 N din.

J. Vidic

za njihovo srečo skrbi narava

za vašo garant

**POHIŠTVENA
INDUSTRIJA
POLZELA**

**ki po nizki ceni in
meri za vsak dom
izdeluje lepo in so-
lidno pohištvo**

**Zahtevajte v
trgovinah izdelke
garant**

Komemoracija v Mostah

V nedeljo dopoldne je bila v Mostah pri Žirovnici komemoracija v spomin na 28 talcev, ki so bili ustreljeni prvega julija 1942. leta. Dva dni pred tem dogodkom so namreč borci Čankarjevega bataljona požgali cestni in železniški most v Mostah. Talci, ki so jih pripeljali iz begunjskih zaporov, so bili iz kranjske, tržiške in škofjeloške občine. Na komemoraciji je govoril Ciril Jalen, pevski zbor KUD »France Prešeren« pod vodstvom Marjana Jemca pa je zasedel voč horbenih pesmi. — Foto: J. Vidic

Ustanovna seja konference socialistične zveze

Pretekli teden je bila na Jesenicah ustanovna seja za novo izvoljene konference socialistične zveze. Od 64 članov, ki so bili izvoljeni na konferencah krajevnih organizacij socialistične zveze, je seji prisostvovalo prek 40 članov. Članom konference so že pred sejo poslali obširno poročilo o delu občinske konference SZDL za obdobje od maja 1967. leta pa do junija letos.

Občinska konferenca SZDL se je v preteklem obdobju ukvarjala predvsem z vprašanji, ki zadevajo utrjevanje krajevne samouprave, s problemom vključevanja žensk in mladine v družbenem dogajaju, o razvoju gospodarstva in zaposlovanja v občini in z drugimi tekočimi zadevami splošnega pomena.

Ocenjeno je, da je bila najboljše pripravljena seja občinske konference, ko so raz-

pravljali o vprašanju zaposljanja. Sprejeta stališča na tej seji so pomenila osnovo za vodenje kadrovske politike delovnih in drugih organizacij.

Na seji konference pretekli teden so razpravljali o objektivnosti obveščanja javnosti (povod je bil sestavek o šolstvu v Železaru), o pokojninskem zavarovanju, o možnostih zaposlovanju žena na Jesenicah in gospodarjenju v železarni.

Tovariš Ludvik Kejžar, do sedanji predsednik občinske konference SZDL, je v obširnem poročilu razčlenil vrsto vprašanj o kadrovske politike do volitev v predstavninske organe in družbene reforme.

Na seji so izvolili 11-člansko predsedstvo, za predsednika občinske konference socialistične zveze pa znanega javnega delavca Bertija Bruna.

J. Vidic

Nova mesnica Kmetijskega gospodarstva Mesoizdelki na Jesenicah

Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka MESOIZDELKI je v petek, 27. junija odprlo v Supermarketu na Jesenicah novo in sodobno opremljeno mesnico. To je že 22. poslovalnica škofjeloškega mesnopredelovalnega podjetja.

V Škofji Loki je že od nekdaj razvita mesarska dejavnost. Svoje naravno zaledje je namreč imela v živinorejo usmerjeni Poljanski dolini. Prav zato imajo škofjeloški MESOIZDELKI bogato tradicijo. Ta pa se kaže v njihovih izdelkih, ki so dobro poznani predvsem po izredni kvaliteti.

Pred dobrim mesecem je strokovna komisija v tovarniškem potrošniškem testu ocenila hrenovke Kmetijskega gospodarstva MESOIZDELKI Škofja Loka. Po strokovni analizi so njihove hrenovke dobile laskavo priznanje: Zelo priporočamo! Od osmih največjih slovenskih mesnopredelovalnih organizacij je takšno oceno dobil le še Agrokombinat Emona!

Škofjeloški MESOIZDELKI imajo sedaj svoje prodajalne mesa po vsej Sloveniji. Tako imajo na Jesenicah 2 prodajalni, v Kranju in okolici 5, v Ljubljani 7 in v Divači 1 prodajalno. Pravkar pa odpirajo svojo 23. poslovalnico v Velenju.

V vseh prodajalnah Kmetijsko gospodarstvo MESOIZDELKI iz Škofje Loke nudijo potrošnikom različno sveže meso, mesne in suhomesne izdelke. Podjetje si povsod prizadeva, da bi ustreglo vsem okusom in zahtevam.

Z odkritja spominskega obeležja v Babnem vrtu — Foto: F. Perdan

Odkrili so spominsko obeležje

Krajevne skupnosti Goriče, Golnik in Trstenik, ki so v soboto in nedeljo praznovale krajevni praznik, so v nedeljo dopoldne v vasi Babni vrt odkrile spominsko obeležje padlim borcem koroškega odreda. Na slovesnosti se je zbraljo precej prebivalcev vseh

treh krajevnih skupnosti in drugih. Na proslavi, kjer je uvodoma spregovoril Vinko Kepic, ki je orisal življenje prebivalcev v teh krajih med zadnjim vojno, je nastopil tudi pevski zbor iz Britofa. Z recitacijami pa so se pred-

stavili učenci osnovne šole Trstenik.

Po odkritju spominskega obeležja so prireditelji pripravili piknik, na katerem je igral domači instrumentalni ansambel.

Sprašujemo

tajnika Gorenjske turistične zveze Kranj tovariša Pavleta Lužana

»Se malo in bomo sredi glavne turistične sezone. V gorenjskem turizmu pa igrajo nedvomno pomembno vlogo tudi turistična društva. Prav zato ne bi bilo odveč, da bi bilo njihovo delo še posebno živo.

Tovariš Lužan, kako ocenjujete delo turističnih društev? Na katerih področjih so društva naredila korak naprej v primerjavi s preteklimi leti in kaj bi društvo danes lahko očitali?«

»Zaradi razdrobljenosti turističnega gospodarstva pri nas, prevzemajo danes turistična društva pomembno vlogo na področju turistične propagande in na področju informativne službe. Vsaka agencija doma ali v tujini pa tudi posamezni turisti ob obisku najprej iščejo splošne

turistične prospekte in informacije o določenem kraju. To naloge danes več ali manj uspešno opravljajo turistična društva. Tako po eni strani društva prispevajo k večjemu obisku turistov, po drugi strani pa zaradi pomanjkanja lastnih sredstev združujejo sredstva zainteresiranih gospodarskih organizacij na svojem območju.

Prav zaradi pomanjkanja denarja pri krajevnih skupnostih (pa tudi pri občinskih skupščinah) odpade dobrošen del komunalnih ureditev na turistična društva. Tako ta sodelujejo v različnih opleševalnih akcijah in nemalokrat skrbijo tudi za urejanje nekaterih komunalnih vprašanj. Takšne prostovoljne delovne akcije pa so nedvomno zelo pomembne tudi za razvoj turizma.

Slaba stran turističnih društev (za kar pa niso sama kriva) pa je, da se zaradi nejasnosti okrog financiranja preusmerjajo v gospodarsko dejavnost. Prav zato pa se zmanjšuje njihov družbeni pomen. Za primer naj povem, da se turistična taksa, ki naj bi bila glavni dohodek turističnih društva, v posameznih gorenjskih občinah že različno deli. V kranjski in škofjeloški dobijo vso turistično takso turistična društva; v radovljški in jeseniški občini jo dobe krajevne skupnosti, v tržiški pa je le-ta dohodek občinskega proračuna. Vendar pa moram pripomniti, da prav v radovljški občini krajevne skupnosti po večini turistično takso odstopajo turističnim društvom.«

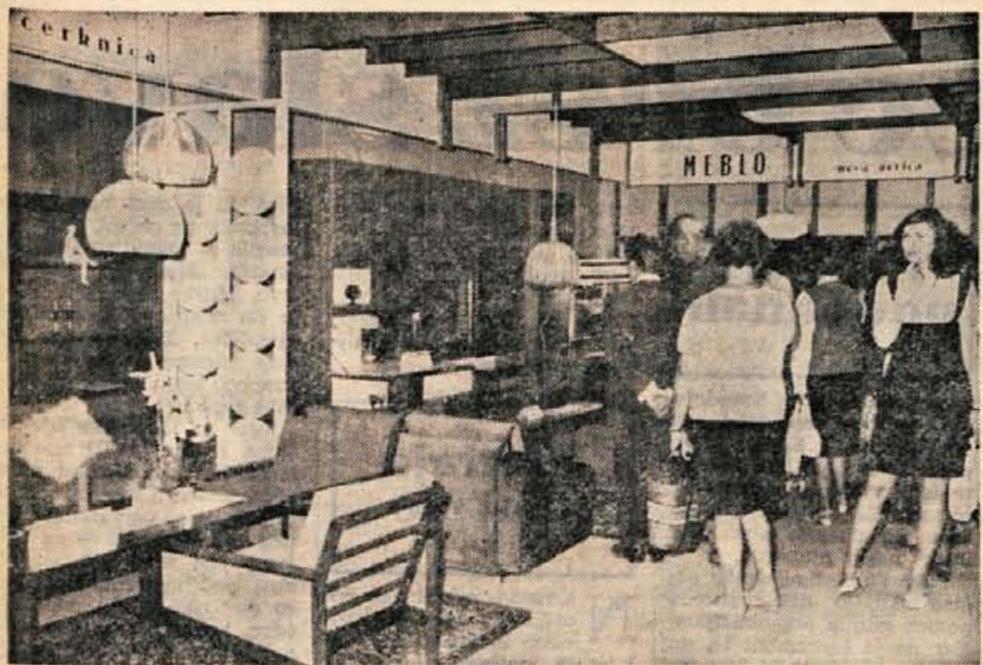
A. Žalar

Mimo zakona

Gospodarske organizacije na Gorenjskem so za letošje leto prijavile zavodu za zaposlovanje Kranj 365 prostih mest za pripravnike. Večina mest za pripravnike je v industriji, kar 278, ostalo v drugih panogah. Največje povpraševanje je po pripravnikih s srednjo izobrazbo, kar 226, nato so šele začeljeni pripravniki z visoko izobrazbo — 91 in višjo — 26.

Pripravninskih mest oziroma delovnih mest za prvo zaposlitev pa je verjetno več, ker nekatere delovne organizacije kljub zakonskemu določilu še niso vnesle pravil o pripravnikih v svoje akte.

A. Ž.

V kleti nove blagovne hiše ima trgovsko podjetje Murka Lesce razstavljen pohištvo

V prvem nadstropju pa prodaja različne električne aparate, gospodinjske pripomočke itd. podjetje Železnina Radovljica — Foto: F. Perdan

Veletrgovina Specerija Bled Je v Supermarketu odprla novo samopostežno trgovino.

Moderna blagovna hiša na Jesenicah

Nasproti železniški postaje na Jesenicah so v petek po-poldne odprli moderno blagovno hišo — Supermarket Union. Tod so združila poslovne interese kar štiri različna podjetja: Murka Lesce, Specerija Bled, Železnina Radovljica in Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka. Omenjena podjetja so brez fizične združili sredstva in s pomočjo jeseniške občinske skupščine in Turist progrusa iz Radovljice zgradila moderno trgovino.

Supermarket bodo vodila vsa štiri podjetja, vendar pa bo posloval kot ena blagovna hiša. V kletnih prostorih bo razstavljeno pohištvo trgovskega podjetja Murka Lesce. V pritličju pa bo to znamenito podjetje imelo tekstilno galeranterijo in turistično blago. V sosednjem prostoru v pritličju ima Specerija Bled samopostežno trgovino z blifejem. V prvem nadstropju pa ima svoj prodajni prostor Že-

leznina Radovljica, kjer bodo kupcem na voljo električni aparati, različni predmeti za gospodinjstvo itd. Del prvega nadstropja ima tudi trgovsko podjetje Murka, kjer prodaja konfekcijske izdelke. V pritličju na vzhodni strani stavbe pa ima svoj prodajni prostor še Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka. Tod bo na voljo meso in mesni izdelki. Skratka, takšna razporeditev prostorov in blaga daje trgovski hiši zaokroženo celoto in videz enotne trgovine.

Kot zanimivost pa povejmo, da bo čez dva meseca v kletnih prostorih sunermarketa zgrajeno še štiristežno avtomatsko kegljišče.

Za novo blagovno hišo je bilo med prebivalci Jesenice že nekaj časa precejšnje zanimanje. Tako si je trgovino v petek popoldne po otvoritvi ogledalo veliko prebivalcev Jesenice in okoliških krajev.

A. Z.

Kam se bo usmerila jeseniška mladina?

Želje in možnosti pri izbiri poklica

Na osnovnih šolah jeseniške občine je letos 524 učencev končalo šolanje, od tega 252 fantov in 272 deklet. Seveda niso vsi končali šolanje v osmtem razredu, ker so z ostali v šestem, morda v sedmem razredu, so pa stari 15 let. Po novem zakonu učenec konča osnovno šolo v osmtem razredu ali pa s 15 leti starosti, lahko pa osnovno šolo na svojo željo obiskuje do 17. leta starosti.

Osnovno šolo je letos v osmtem razredu končalo 354 učencev, od tega 210 deklet in 144 fantov. Dekleta so bila torej v šoli bolj marljiva.

Kam se bo usmerila po končani osemletki jeseniška mladina?

Solanje bo nadaljevalo 146 učencev. Po anketi, ki jo je opravil Zavod za zaposlovanje, so učenci izrekli naslednje želje:

30 učencev se bo takoj zaposlilo in priučilo na delovnem mestu. V poklicne šole namerava 42 učencev, v tehnične srednje šole 56, v zdravstveno šolo 20, v ekonomsko šolo 4, administrativno šolo 6, gimnazijo 48, pedagoško gimnazijo 11 in v razne druge šole 28 mladincev.

V uk namerava 90 učencev? In kakšne so možnosti?

Prosta mesta za učence v trgovini so prijavila naslednja trgovska podjetja: Zarja 10, Rožca 2, Delikatesa 6 prostih učnih mest. SGP Sava je prijavilo 15 prostih učnih mest za zidarje in tesarje: Podjetje bo vajence sprejelo s sedmim razredom osnovne šole. Če bo zadostno število kandidatov, je »Sava« priprav-

ljena organizirati pripravljajoči tečaj, kjer bi učenci pridobili znanje, da bi se lahko vpisali v redno poklicno šolo za gradbeništvo.

V železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah bi poleg drugih poklicev sprejeli tudi 25 talicev in 25 valjavcev. Kandidatov za tve tri poklice pa ni. Deset deklet želi v frizerski poklic, na Jesenicah pa so le štiri prosta mesta. Nihče se ni javil za mizarja, obrt čevljarja pa je izbral samo fant iz Mojstrane. Prostih učnih mest pričakanjuje v obrti za šivilje.

Gostinska podjetja isčejo fante (ne dekleta) za natakarje. In še to zanimivost: Nihče ne želi ostati doma na kmetiji.

J. Vidic

Veliko povpraševanje po delavcih z visoko izobrazbo

Trenutno na Gorenjskem diplomant v višjih šolih ni težko najti zaposlitve. Gospodarske organizacije bi prav sedaj potrebovale okoli 30 ekonomistov, od tega bi jih dobra polovica dobila zaposlitev v industriji. Na Gorenjskem bi potrebovali tudi veliko strojnih inženirjev. Gospodarske organizacije so prijavile kar 26 prostih delovnih mest. Nekoliko manj prostih delovnih mest je za elektro inženirje ter kemijske inženirje ter pravnike.

Slavljenec brez slave

Cetrt stotletja, en rod in več je že od takrat, ko je Jelovica, Poljukja, Vetrno in Uden boršt sprejemal prve upornike tiranije, prve borce za nov, svobodnejši, lepši čas. Odmev njihovega svobodoljubnega duha. Je bil vse večji v okupirani dolini. Rušili so se mostovi, padali sovražniki in o njih so na tihu govorili za begunjskimi zidovi, za žicami taborišč, po zasedenih vaseh in mestih. Toda žvenket jeklo je v začetku vse preplavil, zadušil. A le navidezno. Z leti je postajal duh svobode močnejši, začel je osvajati doline, jeklo se je omehčalo pred hotejem množic, pred krvjo.

Ob praznovanju dneva borca se spominjamo vsega tega. In kdo je borec? Med nami imamo čast, da lahko pozdravljamo udeležence španske vojne, nosilce spomenice iz 1941. leta, borce pred 9. septembrom 1943 in kasneje, pripadnike te ali one brigade... Toda ob njih je še mnogo, mnogo nevpisanih, tihih borcev brez znak in izkaznic, ki so v večji ali manjši meri tako ali drugače sodelovali in pomagali takrat in v sedanjem svobodnem četrstletju za uresničitev tistih ciljev, za katere so se bojevali, krvavili, padali in umirali tisoč junakov. In vsi ti tisti somišljeniki, sopotniki nedavne kravave zgodovine — domala ves narod skupno z bortci praznuje s tistim ponosom kot so nekoč tihom in neopazno delili usodo zla in zmag s svojimi oboroženimi junaki. V tem smislu to ni zgolj praznik dandanes organiziranih borcev, takratnih udeležencev udarnih enot, marveč praznik vseh nas, vseh svobodoljubnih.

A kako danes živijo bortci? Kaj delajo, kako ocenjujejo uspehe izbojevanje revolucije, kaj si želijo? To je bila naša misel ob obisku po gorenjskih občinah pred letošnjim praznikom.

Cas je prinesel in še vedno prinaša novo. Veliko spominov od takrat je že šlo v podzemlje, v muzeje in arhive. Skoraj polovica jih je upokojenih. Cas jih izločuje iz delovanja, proizvodnega vrtnica. Toda v samoupravnem, družbenem mehanizmu je povsod močno prisotna njihova misel. V občinskih organih, v svetih krajjevnih skupnosti, v športnih organizacijah, v rdečem križu, v društvenih prijateljjev mladine — domala povsod še kljub vsem prestanem, kljub letom nosijo veliko breme prostovoljnega, brezplačnega delovanja v naši novi samoupravljavski družbi. Kakor je nekoč tvegal življenje za določene ideje, tako jih je še vedno pravljeno uveljavljati, braniti, kajti z orožjem izbojevana svoboda 1945. leta je za borce pomenila le prvo, dasi najbolj krvavo etapo skupnega boja za lepše življenje.

Še nekaj je dandanes skupnega po vseh naših krajih. Materialne težave, socialni in drugi problemi so že domala skopneli v soncu novega časa. Na sestankih in konferencah je vse manj besed o stanovanjih, o družbeni pomoči in podobno. Vedno več pa je stremljenj o družbenih, moralnih normah, o zbiranju gradiva in pisjanju zgodovine, o prenašanju revolucionarnih tradicij na današnji rod, ki mora in tudi prevzema izkušnje in dolžnosti svojih prednikov. Skratka, vse bolj je vidna težava za prenašanje vseh že dosegelih in nedoseženih ciljev človeka na mlade. Siri se želja po moralnem zadoščenju. Ob vsakem partizanskem srečanju, taborinem ognju, ob proslavah in komemoracijah je slišati željo, da bi se še večkrat srečavali sotropni najhujši časov. Prav tako je vidna ta želja ob mnogih obiskih partizanskih krajev, ob obiskih bolnih borcev in podobno, kot so povedali v Skofiji Luki, na Jesenicah, v Tržiču — povsod. Lepa tovariška beseda, čustvena dejanja preraščajo denar in materialne dobrine.

Take so splošne ugotovitve današnje dejavnosti organizacij ZB, njihovih teženj in ciljev. Razumljivo pa, da imajo povsod svoje posebne težave, uspehe in stremljenja. Pač skladno z razmerami določenega kraja.

Ob dnevu borca

Praporji pod dolinah

V Češnjici in v Sovodnju je letos zaplapolal nov prapor, v Selcah je to predvideno 4. julija, v Martinj vrhu in v Zalem Logu pa 13. oziroma 22. julija. Tako bo letos po dolinah obeh Sor kar 5 novih praporov.

Tako bortci škofjeloške občine skušajo dati ustrezni pomen svojim organizacijam. Kar pa je pomembnejše, na vse te prireditve je bila povabljeni mladini in s svojimi predniki — bortci praznovala.

Ob sodelovanju z vsemi drugimi občinskim organizacijam pa bortci zavzemajo ustrezno mesto ob vsakem dogajaju, ob prireditvah in večjih akcijah občanov. Tako bodo na letošnjem tradicionalnem izseljenskem pikniku bortci nastopili z dostojnim prikazom nedavne revolucije in njenih rezultatov v današnjem življenju. Vedno večji je njihov ugled tudi v delovnih skupnostih. Tako so samoupravni organi v podjetju Jelovica vnesli v svoj statut posebna določila v prid bortcev ter jim letos nakazali 5000 novih dinarjev za potrebe te organizacije. Tudi v Transstiriju, v LTH in v drugih delovnih skupnostih so bortci deležni zasluzne pozornosti z izleti, srečanji, letovanji in podobno.

Tržičani pred ciljem

P o dolgoletnih kritikah in razpravah na raznih sestankih bodo v Tržiču letos ob njihovem občinskem prazniku — 3. avgusta — slovesno odkrili dostenj skupni spomenik žrtvam NOV. Veliko težav je bilo zaradi lokacije, še več pa zaradi denarja. Po hihah in po kollektivih so bortci zbrali že pokrovico — okroglo 350.000 dinarjev, 60.000 pa je prispevala občina. Spomenik bo stal v parku pred tovarno BPT ob cesti. To je bil eden izmed osrednjih ciljev bortcev te občine v zadnjih letih in so s tem uspehom lahko ponosni. Ob tem dogodku sklicujejo tudi zbor vseh bortcev nekdanjega kokrškega odreda, ki ima domicil v Tržiču. Prav tako imajo že dokončano gradivo za svoj zbornik pod naslovom Na mejah Reicha.

To seveda ni vse. Tržički

bortci so sploh znani organizatorji raznih pohodov, zborov in podobnih dejavnosti. Tudi svoj letošnji praznik bodo skupno z vsemi občani slavili na Bistriški planini, kjer je bila 1939. leta partizanska konferenca.

Predaja štafete

N a raznih prireditvah po občini Kranj je vse bolj vidna mladina. Tako je bilo ob vsakoletni komemoraciji na Planici, ob nedavnem odkritju spominske plošče v Stražišču, ob letošnji tradicionalni prireditvi na Okroglem in drugod. Borčevske organizacije so postopoma uspele navdahnilti mladino, da kar sama organizira in nastopa. To so zlasti šolski kolektivi. Skratka, bortci polagoma predajajo štafeto borbenih in samoupravnih izkušenj na svoje naslednike.

Vzporodno s tem pa so mnoge probleme, s katerimi so se vsa leta vbadale borčevske organizacije, prevzele ustrezne specializirane institucije. Sem sodi Muzej. Zavod za spomeniško varstvo in drugi pa tudi poseben Svet za zadeve bortcev pri občinski skupščini. Veliko težav bivših bortcev pa rešujejo delovne organizacije kot na primer Sava, Tekstilindus in še posebno Iskra. Tako je Iskra pripravila za letošnji 4. julij izlet v partizansko vas Lokve na Primorskem, lani v Semič ipd.

En dan partizanstva

Lepega sobotnega dne, pred mescem, so se na Ribniški planini na Jelovici začeli zbirati partizani. Previdno, brez hrupa so prihajali, se postavili v zbor, odšli zatem v patrolje na razne strani, na stražo in v zasedo, drugi so čistili orožje, lupili krompir in poslušali stareše bortce o zgodbah, nasvetih...

Bila je to prva oblika partizanskega tabora za radovljiske sedme in osme razrede. Čeprav je bila hajka le navidezna, večerja obilnejša in boljša kot takrat, ko je tam taborila 1. jelovška četa, čeprav so si ponori smeli sezuti čevlje, so se mladi prvič, kot so sami rekli, vživeli v pravo nekdanje partizansko življenje.

Mestna organizacija Radov-

ljica, ki je med najbolj delavnimi v tej občini, je to pravila s kolektivi Gorenjc, Almira, Mesarijo, Tapetništvom, Murka, Specerijo Blej in ob razumevanju občinske skupščine. Izkušnje so jim dale poguma za take akcije vnaprej, zlasti še, ker si mladina tega želi.

Sicer pa to ni bila izjema. Bortci Radovljice so zelo delavnji. Za svoj letošnji praznik v glavnem v »svoji režiji« pripravljajo partizanski miting pri Mlakarju — na prijetni jasi med gozdom ob Savi pod mestom. Napeljali so elektriko, vodo, napravili odre, kuhinjo za partizanski golaž, čeprav bodo na razpolago tudi čevapčiči in druge sodobine dobre. Tako se večkrat dobijo, porazgovorijo, sprostijo in neposlovno, toda tovariško pomenijo tudi o njihovem delu.

G 19

G 19 je bila karavla partizanskih kurirjev nad Sedelco v Karavankah nad Dovjem. 5. avgusta 1944 so jo Nemci obkolili in pobili 8 kurirjev. Letošnji 4. julij so jeseniški bortci namenili njihovemu spominu. Med večjimi letošnjimi prireditvami imajo še srečanje bortcev Prešernove brigade na Polkjuki in množični pohod bortcev z mladino na Stol za dan vstaje — 22. julij.

Sicer pa imajo bortci na Jesenicah še več nerešenih težav, ki so dokaj vezane z nastalimi težavami Zelezarne in občine. Dokončati želijo spomenik na Hrušici, preurediti spomenik talcem na žirovniškem mostu, urediti skupno grobišče, obelodaniti zahteve zbranega gradiva iz NOV in podobno. Jesenice s svojo zgodovino stavki in delavskega gibanja so bile svojčas jedro revolucionarnega duha. To je še danes vidno in je najboljše zagotovilo, da bodo ob vseh težavah našli pot iz začasnih težav.

Tako se bortci skupno z mladino in vsem prebivalstvom letos pripravljajo na praznovanje. Take so njihove težnje, njihovi letošnji daljši načrti. Njihov dan, njihov praznik ne izžareva slavlja, ponosa, niti ozke samozavesti. So slavljenec brez slave, toda skupno z možico v zadoščenju, da se postopoma uresničuje tisto, za kar so nekoč trpeli in krvavili.

K. Makuc

Svetogorska Mati božja v rokah Vosa

Naša Varnostna obveščevalna služba (VOS) je bila kot uho, kot radar naroda in njegova oborožena pest. Iz zastrašenih sovražnikovih sedežev iz zakljenjenih arhivov so izvohali tajne načrte in tako preprečili mnoga zločinov in nakan. Toda zgodbe, kot se je še vedno živo spominja nosilec partizanske spomenice, znani organizator obveščevalne na Gorenjskem in Primorskem tovariš Zmago iz Kranja, pa res ni lahko pozabiti.

Pred vdom Nemcov na Slovensko Primorje, po razsahu italijanske vojske septembra 1943. so hrabi obveščevalci med drugim rešili tudi veliko dragoceno sliko Matere božje iz romarske cerkve na Sveti gori.

Ceprav je bil razpad Italije predviden in so že prej bili storjeni mnogi ukrepi, so se vendar tiste dni sestali predstavniki skupin obveščevalcev v Ajdovščini na posebno konferenco. Celo Franc Leskošek, Jože Vilfan, Franc Bevk in drugi so prišli.

Do stražarja pred dvorano je prišel kapucin. Hotel je govoriti z »glavnim«. Zaprosil je za pomoč pri reševanju največje vrednosti iz Sveti gori — podobo Matere božje iz glavnega oltarja. Njeno vrednost z bogatim zlatnim okvirjem so ocenjevali na 400 milijonov lir. Nemci so bili že v Gorici, v Solkanu in po vsej dolini. S topovi so že streljali na Sveti goro, kjer so naši zavzeli položaje. Cerkev in vsa poslopja so bila v

nevarnosti, prehodi zastraženi, tvegani in nevarni.

Posvet je bil kratak. V akcijo je bil dodeljen Zmago in njegov kolega Mihec. V skupnih akcijah sta že imela velike uspehe. Tiste dni sta požgala in uničila goriško letališče s 102 letali vred.

Na proslavi v Završnici se je zbralo okrog 1500 ljudi. — J. Vidic

Proslava v Završnici

Prostrana poljana ob umetnem jezeru obdana z gorami, gozdovi in potokom Završnica daje edinstven užitek ljubiteljem narave. Škoda, da ob jezeru ni čolnov za veslanje. Po vojni je bila do Završnice napeljana električna napeljava, na kar nas spominjajo električni drogov brez žice. Kdo, kdaj in zakaj je žico snel, ni znano. To pa organizatorjem proslave povzroča precej težav. Za ozvočenje so morali uporabit agregat, za osvetlitev pa petrolejke.

V Završnici je bilo pred vojno in po vojni že več velikih proslav. Vsaka proslava pa je bila blagoslovljena z dežjem. Tudi tokrat ni šlo brez naliva. Komaj pet minut po programu se je nad

krajem proslave pojavil črn oblak in ljudje so se razpršili pod smreke ali pa poiskali v avtomobilih zavjetje pred dežjem. Ceprav dobrih deset minut pa se je zopet nasmehnilo sonce in šele takrat se je začelo pravo rajanje. Ob zvezkih zabavnega ansambla fantov iz Lesc se je na plesišču kar trlo plesavcev.

Ze zgodaj popoldne je plhalni orkester jeseniških želzarjev zabaval goste. Milko Škoberne je tako kot vedno zanesljivo vodil mešani pevski zbor in ponovno pred občinstvom dokazal vrednost zborja. Tovariš Roman Albreht, član zvezne konference ZKJ in član zборa narodov, je v govoru omenil borbo komunistične partije in delavskega razreda za boljše življenje. »Ogromno silo proletariata, ki je zrušila kapitalizem, moramo v samoupravni družbi preusmeriti, da sprosti svojo ustvarjalno moč.« Je dejal tovariš Roman in nadaljeval, »komunisti nismo samo za to, da bi oznanjali ideje komunizma, ampak je naša naloga, da stojimo v prvih vrstah boja za izvajanje nalog, ki vodijo k napredku samoupravne družbe.«

Udeleženci proslave so poslali pozdravno pismo tovari-

šu Titu, v katerem je med drugim rečeno:

»Zastave v dolini Završnice danes vihajo v pozdrav vsem, ki so se borili za svobodo in razcvet človekovosti... V dolini Završnice so se že pred vojno skrivaj sestajali komunisti in kovali načrte za upor proti fašizmu. Ze pred 47 leti je prek Karavank vodila ilegalna partijska pot, na kateri se je smrtno ponesrečil Dragoljub Milovanović, sekretar CK SKOJ.«

Dragi Tito!

Ponosni smo nate in tvoje soborce, ki ste nas skozi viharje pripeljali v pristan, kjer mirno gradimo boljše življenje. Obljubljamo ti, da bomo ostali zvesti tvojim idealom in da bomo hodili po tvoji poti, čvrsto odločeni, da se naprej razvijamo samoupravno družbo in da to zemljo prepojeno s krvjo najboljših sinov domovine, branimo, pa naj grozi nevarnost z vzhoda ali zahoda, z juga ali severa.«

Proslave v Završnici se je udeležilo okrog 1500 ljudi. V Završnici je bilo resnično lepo in prijetno. Posvečena je bila 50-letnici KPJ, SKOJ in sindikatov. Organizatorji proslave zaslužijo javno pohvalo, posebno pa aktiv mladine Zavrovnice in graničarji.

J. Vidic

Bernardinec žrtev črne roke

Črna roka se je pojavila proti koncu vojne kot zahrbna, morilska, maščevalna organizacija v službi že do skrajnosti obupanega sovražnika. Po hišah, na samotnih cestah in drugod so napadali naše aktiviste, jih zverinsko ubijali, puščali za seboj grozilne lističe in značilen odtis črne roke.

Zdaj je v zasluženem pokolu v Brdih, kamor se je preselil z ženo v njen rojstni kraj. Pred dnevi sta v ožjem krogu družine praznovala 50-letnico poroke, ob tem obujala burne in lepe spomine iz Kranja in brala Glas, ki jima, poleg občasnih obiskov v Kranju, prinaša nekaj gorenjskega v vinorodna Brda.

Mladina je odnesla venec na grob Dragoljuba Milovanovića, sekretarja Skola. — Foto: J. Vidic

4. julija zvečer bodo v Besnici odprli nov dom družbenih organizacij

Desetletja stara želja je postala resnica

Ce ste pred leti Besničane vprašali, kaj je pri njih narobe, česa pogrešajo, so bili odgovori vedno enaki: osem vasic steje naša krajevna skupnost, tisoč ljudi živi tod, pa nimamo primerjavnega prostora, kjer bi se lahko shajali, priejali goste, zabavne večere, gledališke ter filmske predstave, proslave in drugo. Majhna, luknji podobna dvorana v razpadajočem poslopju gasilskega društva že dolgo ni bila kos kulturno-zabavnih dejavnosti prebivalcev besniškega okoliša. Stavbo so zgradili leta 1926, a je že po sedmih letih postala pretesna. Po vojni so jo delno obnovili, kljub temu pa se je zadnje čase začela podirati. Nekaj bo treba storiti, tako ne gre več naprej, so vaščani staknili glave. Na pomlad 1965. leta je krajevna skupnost izdelala program za razširitev doma. Ljudje so se ponovno sestali in določili sedemčlanski gradbeni odbor, ki bo vodil gradnjo. Sprejet je bil tudi predračun, po katerem naj bi stroški obnove znašali 26 milijonov starih din. Avgusta 1967 so dela stekla.

Danes, komaj 23 mesecev pozneje, se na prostoru, kjer je še nedavno tega stačalo razmajano gasilsko poslopje, bohoti nov, prelep dom, Dom družbenih organizacij kot so ga krstili njegovi »sočetje«. Dvorana v pritličju lahko sprejme 240 obiskovalcev. Razsežen oder z garderobami v ozadju bo Besničanom omogočil prirejanje vseh, tudi zahtevnejših dramskih predstav. Sejna soba v kleti je namenjena sestankom krajevne skupnosti in drugih organizacij, zahodni del stavbe (razgledni stolp in skladisče) pa so zavzeli gasilci. Ko smo si pred dnevi ogledovali zgradbo — odpreti jo namevali 4. julija — nam je predsednik krajevne skupnosti in član gradbenega odbora Janez Zeni povedal, da so zanj porabili vsega 18 milijonov starih din, čeprav dejanska vrednost doma presega vsoto tridesetih milijonov.

»Da, veliko smo prihranili. Znajti se je bilo treba, kajti kljub izdatni podpori občine, zlasti pa vaščanov, bi boril 18 milijonov ne zadoščalo. Toda gradbeni odbor je uspel ves material nabaviti brezplačno.«

Sami smo vodili dela, pri tem pa nam je nesobično pomagal dipl. ing. arh. Anton Rajgel, avtor načrta za stavbo. Člani že omenjenega odbora so v gradnjo vložili prek 2000 prostovoljnih delovnih ur. Pomemben vir prihrankov so bile tudi razne tehnične rešitve in iskanje najcenejših ponudnikov.«

In kako je krajevni skupnosti uspelo zbrati potrebno vsoto denarja? Prvo fazo, izkop zemlje ter gradnjo temeljev, so financirali prebivalci sami. 500 ljudi je prispevalo 13.000 novih din. Po 30.000 sta dali občinska skupščina Kranj ter svet za prostovoljno delo, 10.000 rezervni sklad občine, 3000 občinska zveza za telesno kulturo, 6500 din pa družbenopolitične organizacije na terenu. Se enkrat toliko, se pravi 90.000 din, je morala primakniti sama krajevna skupnost Besnica. Cepav vsota predstavljata kar devet desetin vseh letnih proračunskih sredstev, niso zanemarili tudi najnajhih vsakoletnih vzdrževalnih del na komunalnih napravah.

»Prepričan sem, da bi šlo še lažje, toda Gasilska zveza,

ki smo jo zaprosili za pomoč, nam je kratko malo obrnila hrbot. Celo pritoževali so se, ker smo novi stavbi spremeniли ime, ker ne bo več Gasilski dom ampak Dom družbenih organizacij.« Je potožil Janez Zeni.

Bodi kakorkoli, zgradba stoji in težave so pozabljeni. Prebivalci Spodnje in Zgornje Besnice, Rakovice, Žabukovja, Jošta, Javornika, Pševna in Njivice bodo 4. julija zvečer, na veliki proslavi ob otvoritvi, dali duška svojemu veselju, saj so se jim uresničile desetletja stare želje po lepem, prostornem odru in dvorani. Napovedani kulturni program je zelo pester, nastopil bo moški pevski zbor iz Zelezne Kaple, domači pevci in folklorna skupina, pa Špančev Francek, možak, ki ve povedati marsikaj o življenju v Besnici pred 50 leti, ter kot gost igralec Janez Roček. Besniški fantje, običeni v narodne noše, namenljajo obiskovalcem predstaviti stare običaje, kakršni so bili nekdaj v navadi tod okrog. Vse zasluzne družbenopolitične delavce pa bodo obdarili s skromnimi priznanji. Zatem je na vrsti veselica.

Članom gradbenega odbora Blazniku Lojetu, Udirju Avguštinu, Erženu Lojetu, Zeniju Janezu, Udirju Slavku, Solarju Francu in Starmanu Marjanu, krajevni skupnosti Besnica ter ostalim vaščanom, ki so kakorkoli pomagali pri gradnji novega doma, iskreno čestitamo. Kot smo zvedeli, že kujejo načrte za prihodnost. Naša bodoča naloga je razvijati turizem, pravijo. Upamo, da jim bo tudi to šlo dobro od rok.

I. Guzelj

Kulturno zabavno življenje

V podjetju HIPER MASA so sklicali sestanki. »Menda se je v glavah vodilnih nekaj zgani, so šušljali v obratu, pa tudi potem, ko so drli v dvorano. Stene dvorane so se jecale pod pritiskom in prostor je bil nabit, da so se vodilni mukoma prerinili med množico na oder.«

»Zivio, direktor,« je zavpil Nace in se zadovoljno nasmehnil, ko je videl, da je direktor opazil, od koder prihaja vzlik.

»ZIVIO...!!!« je ponovila množica za Nacetom. Potem se je pričelo. Direktor Mavhič je z lepimi besedami pozdravil svoje sodelavce, jim z ganljivim glasom povedal, zakaj jih je sklical in zakaj šele sedaj.

»Tovarišija ..., kulturno in zabavno življenje v našem podjetju je na najnižji stopnji,« jim je dejal in prekinilo ga je glasno mrmarjanje. Potem je nadaljeval, nadaljeval, govoril in razlagal je toliko časa, dokler ni bilo vsem vse jasno ..., da je njihovo kulturno zabavno življenje na zelo nizki stopnji. Sicer so to vsi vedeli že pred sestankom, ampak sedaj jim je bilo to res popolnoma jasno.

»Zato vidite,« je nadaljeval direktor Mavhič, »smo se danes zbrali, našli smo sredstva, ki bodo to rešila, tudi dobro voljo imamo, zato dajem besedo vam ... vi govorite, vi predlagajte, kaj si želite, kaj mislite da potrebujemo za našo kulturno in zabavno plat življenja.«

V dvorani je zavladala tišina. Zbrani so se globoko zamislili ... Tako je bilo nekaj trenutkov, potem pa so začeli deževati predlogi, mogoči in nemogoči, toliko jih je bilo, da jih tajnica Gita komaj uspela sproti zapisovati.

»Lahko ustanovimo nogometno moštvo in zgradimo stadion« je predlagal Vencelj.

»Ali pa opero, jaz sem zato, da zgradimo operno hišo. Toliko dobrih pevcev je v našem kolektivu in moj mož bi lahko vodil orkester, v cerkvi igra orgle, kajne Tone, da bi?« je žuborela Francka in kar žarela od navdušenja.

Tisti, ki so bili privrženci glasbe, so z navdušenjem sprejeli predlog o operi, vmes pa drezali Toneta. Da igra orgle v cerkvi, tega pa niso vedeli.

»Tone, Tone, na zadnjem sestanku si se pa obnašal kot da cerkve od

znotraj še videl nisi,« ga je hudomušno pokarala Berta ter pomežniknila kot bi hotela reči — nič ne maraj, saj mi to razumemo.

Tako je potekal sestanek, danih je bilo še veliko predlogov, direktor Mavhič pa je samo kimal z glavo in se smehljal.

»Pišite Gita, le pišite,« je govoril tajnici, ki je začudena zapisovala vse te predloge. Kako ne bi bila začudena, ko je pa predlagal, da bi ustanovili športni aeroklub s svojimi letali, drugi pa je zopet želel klub zbiralcev slik žvečilnih gumi.

Končno je zmanjšalo tudi predlogov. Ko je tovariš Mavhič, ki se je ves čas hudomušno smehljal v brk, opazil, da predlogov ni več, se je razkoracil na odru in sledila je sklepna beseda.

»Vsi vaši predlogi, tovarišija, so zapisani, jutri, ali pa naslednji dan jih začnemo reševati. Nekateri vaši predlogi so povezani s silnimi finančnimi izdatki, a upam, da nam uspe rešiti tudi to. Vidim, da je bil res te skrajni čas, da smo se lotili tega problema in želim, da bo to vplivalo tudi na našo proizvodnjo.«

Ganljive so bile besede tovariša Mavhiča in ne redka ženska se je skrivač vuseknila.

No, pa je bilo konec tudi tega govora in kolektiv se je razsel.

Na odru sta ostala samo tovariš Mavhič, direktor podjetja, ter tov. Parnik, glavni računovodja.

Pa povpraša računovodja direktorja:

»Tovariš direktor, kaj mislite, da bomo res lahko ustregli vsem željam naših delavcev?«

»Kdo pa to pravi,« je odvrnil direktor. »Kaj nismo rekli, da bomo rešili vprašanje zabavnega življenja, tovariš Parnik?«

»Seveda, tovariš direktor, ampak ...« je jecjal računovodja.

»Kaj, ampak?« ga je prekinil direktor. »Kaj se niste v tej uri, kolikor je trajal sestanek, prav nič zabavali? Kaj ni tudi to način zabave? Tovariš Parnik, menda n'ste mislili, da bomo zares gradili operno hišo in stadion?«

»Ne ... ne,« je zanimal računovodja in gedal za odhajajočim direktorjem. »Tudi to je zabavno življenje, prav zares je tudi to zabavno življenje.«

S. Knific

Letos vodovod Stražišče — Žabnica

V resoluciji o razvoju gospodarstva in družbenih služb v kranjski občini za letos piše, da mora biti do konca leta končan glavni cevovod Stražišče—Žabnica. Ko smo se pred kratkim na kranjskem Vodovodu pogovarjali o tej nalogi, so nam povedali, da bo uresničena. Razen tega pa so nam povedali, da je podjetje že končalo tudi nekatere druge naloge iz letošnjega programa.

Z gradnjo glavnega cevovoda od Stražišča do Žabnice so začeli v četrtek zjutraj. Denar za gradnjo je že zagotovljen in predvidevajo, da bo glavni cevovod končan v treh mesecih. Tako bodo nekateri prebivalci v bližini cevovoda lahko že letos dobili

vodo, drugi pa najbrž prihodnje leto.

Za gradnjo glavnega cevovoda je letos zagotovljenih 106 milijonov starih dinarjev. S tem denarjem, pravijo v Komunalnem podjetju Vodovod v Kranju, bodo najbrž lahko naredili še del krožnih vodov. Da bi vsi prebivalci od Stražišča do Žabnice dobili vodo, pa bo potrebnih skupaj 190 milijonov starih dinarjev. Ker bo glavni cevovod končan že do konca septembra bi tako ostalo dovolj časa, da bi napeljali tudi nekaj krožnih vodov. Vendar pa je letos na voljo premalo denarja, da bi vsi prebivalci že lahko dobili vodo. Če pa bi se prebivalci odločili, da bi sami prispevali del denarja, bi lahko povečali letošnjo gradnjo krožnih vodov in odcepov do posameznih stanovanj.

Del gradbenih del bo pri gradnji glavnega cevovoda opravilo podjetje Komunalni servis Kranj, kasneje pa namenava podjetje Vodovod samo opraviti vsa dela. Zanimivo je tudi, da je podjetje s krajevnimi skupnostmi Stražišče, Bitnje in Žabnica pravočasno uredilo vse zemljische zadeve. Druga zanimivost pa je, da bodo glavni cevovod zgradili tako, da bi

ga morda kasneje povezali s škofjeloško občino.

V Vodovodu pa so nam tudi povedali, da bodo prihodnji mesec zgrajeni trije vodni rezervoarji v kranjski občini: rezervoar v Stražišču (1050 kubičnih metrov), rezervoar na Zelenem hribu (z enako prostornino) in rezervoar z 80 kubičnimi metri v Podbrezjah. Vrednost vseh treh rezervoarjev bo znašala 94

milijonov starih dinarjev, po dograditvi le-teh pa bodo močno omilili pomanjkanje vode na desnem bregu Save, v večjem delu Kranja in v severnem delu Podbrezij. Zaradi zgraditve rezervoarjev v Stražišču in na Zelenem hribu pa bodo v prihodnje tudi prebivalci Bitnje in Žabnice lahko dobili tekočo pitno vodo.

A. Z.

Hotelsko podjetje

Gorenjka

Jesenice

bo 8. julija 1969

priredilo
prodajo

razne gostinske opreme,
aparata za sladoled ter
kompresorja za hladilnik.

Prodaja bo na upravi podjetja, Jesenice, Prešernova 16 od 9. do 12. ure.

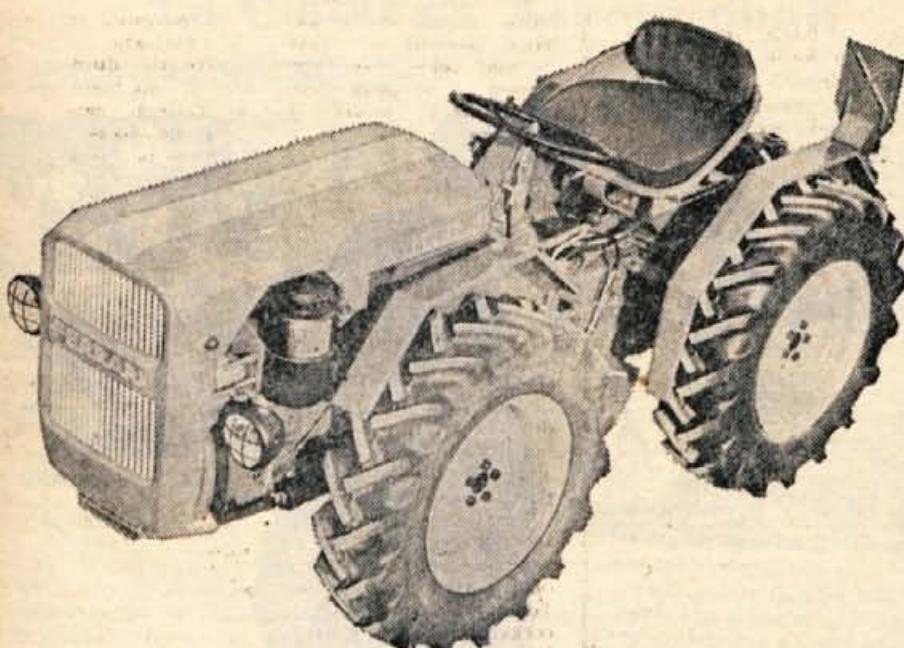

Minuli teden so v Stražišču začeli z izkopom za glavni cevovod proti Žabnici — Foto: F. Perdan

FERRARI

AGROTEHNIKA

ŠE JE ČAS, DA SI NABAVITE EDINI TRAKTOR
ZA HRIBOVITE PREDELE
ZNAMKE

FERRARI

TRAKTOR IMA POGON
NA VSA ŠTIRI KOLESА,
MOČ MOTORJA PA JE
18 KS

VSA POJASNILA DOBITE
PRI AGROTEHNIKI
V LJUBLJANI

Agrotehnika
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA, TITOVA 38
JUGOSLAVIJA

»Stopaj Agata, stopaj, da prideš živa iz vode!«

Kip Agate in Jurija iz Visoške kronike, ki bo stal pred škofješko Namo, je delo domaćina Toneta Logondra

4. julija dopoldan bodo pred poslopjem škofjeloške Name odkrili bronasto plastiko, ki prikazuje motiv iz Tavčarjeve Visoške kronike, Agata in Jurij v naravnvi velikosti sta delo kiparja Toneta Logondra. Figuri, kot ju imenuje avtor, ki smo ga pred dnevi obiskali v njegovem ateljeju na loškem gradu, bosta stali sredi majhnega ribnika, nedaleč proč od vhodnih vrat.

»Tone, povej nam, kako je kip nastajal, kje si našel idejo za taj kateri prizor iz kronike slavnega poljanskega rojaka prikazuje?« sem pobral bradatega likovnika.

Jurijevih besed, ki jih izgovarja, ko pomaga dekletu na varno: In sedaj, Agata, v imenu Boga te prosim, stopaj, stopaj, da prideš živa iz vode!

»Preveč bi bilo na dolgo in široko razlagati, kako se je rodila ideja o plastiki,« je po krajišem razmišljaju odrvnil Logonder. »Tistim, ki so me ustavljali na cesti, hočeč zvedeti, ali bom kip sploh postavil in zakaj še ni končan, naj povem le, da smo prvočno nameravali izdelati samo drobno, nekaj pedi visoko figurico, da pa je zamisel sčasoma prerasla samo sebe in da so mi naročili, naj naredim Agato in Jurija v naravnvi velikosti. Ker sem z delom začel razmeroma pozno, do otvoritve Name plastika ni mogla biti gotova. Razen tega imam, kot lahko sami vidite, premajhen atelje. To in številne druge obveznosti mi je preprečilo, da bi kip dokončal že lani. Pa tudi odlitje v bron pomeni precejšnjo zamudo časa. Zagrebški livar Vladimir Šebe, sicer specialist za tovrstno delo, je zelo zaposlen. Cele tri mesece moraš čakati, preden prideš na vrsto.«

Potlej sem zvedel, da je Logonder v svoji plastiki upodobil prizor iz trinajstega poglavja Visoške kronike. Agata, obtoženo čarovništva, vržejo v reko, Jurij pa skoči za njo in jo reši. Kdor je braš knjigo ali gledal predstavo, se bo gotovo spomnil

»Omenjeno poglavje sem prebral neštetokrat. Sčasoma se mi je v glavi izoblikovala slika, podoba nesrečnega para, ki kljubuje valovom razpenjene Sore, je zaživel pred menoj kot bi jo videl na lastne oči. Naredil sem nekaj skic, potem pa začel obdelovati glino.«

Grajske strehe so že potonile v mrak, ko sva končala razgovor. »Tone, o tebi pa nimam nobenih podatkov. Povej mi brž, kdaj si se rodil in vse ostalo, kar sodi zraven!« sem nazadnje poprosil kiparja.

»Kaj boš o meni pisal! Figma predstavi ljudem, figura!« me je zavrnil. No, kljub vsemu sem nekako prebil zid njegove skromnosti. Ampak objubiti sem mu moral, da bo tale odstavek zelo kratek. Držim besedo. Torej — Logonder se je rodil leta 1932 v vasici Pevno nad Škofjo Loko. Leta 1961 je končal Akademijo za likovno umetnost in diplomiral pri profesorju Frančišku Smerdu. Razen dleta rad zgrabi tudi za čopice. Mnogo se ukvarja z izdelavo najrazličnejših plaket. Ker svobodnim umetnikom pri nas ni ravno z rožicami posejano, je trenutno zapošlen kot likovni pedagog na osnovni šoli v Gorenji vasi.

Pravi da so mu otroci sčasoma priraslki k srcu in da uživa, ko jih poučuje, ko gleda, kako napredujejo.

Tone je avtor mnogih plastik. Njegov marmornati relief krasí pročelje stavbe GKB v Škofji Loki, izdelal je spomenik narodnega heroja Oskarja Kovačiča, ki stoji pred eno izmed ljubljanskih osnovnih šol in tudi doprsni portret Ivana Groharja, ki so ga ob stoletnici rojstva velikega impresionista odkrili v Groharjevem naselju v Škofji Loki, je nastal pod streho njegovega ateljeja. Logondrove plastike smo imeli priliko občudovati na neštetih skupinskih razstavah po vsej Sloveniji, pa tudi v drugih republikah in celo v Italiji. Samostojno je razstavljal leta 1965 na Bledu. Morda za konec še par besed o Tonevem konjičku, ki pravzaprav ni več konjiček, ampak že kar strast: kipar je navdušen alpinist in član Gorske reševalne službe.

I. Guzelj

Dobra matura v Kamniku

Med 45 kamniškimi kandidati pri zaključnem izpitu je bilo 35 deket in samo 10 fantov. Izpitni odbor je ugotovil, da so pokazali letošnji kandidati več poglobljenega znanja kakor pa doslej in so dosegli boljše poprečne ocene kakor pa v razredu. Ker so letos lahko izbrali predmete bolj svobodno kot doslej, so pač dosegli boljše rezultate. Tako so nekateri dobrji dijaki opravili zaključni izpit z odličnim ali prav dobrim uspehom, ker so pač odgovarjali iz predmetov, ki jim bolj seležijo. Z odličnim uspehom je opravilo maturo 5 kandidatov, s prav dobrim 9, z dobrim 21, z zadostnim pa 5. Popravni izpit iz enega predmeta ima 5 kandidatov (po dva iz slovenskega in angle-

škega jezika in eden iz matematike). Odlični uspeh so dosegli Grošelj Ida (vse ocene odlično) in Hočvar Marija iz Domžal ter Juteršek Olga, Miklavčič Jožica in Vogrinc Helena (vse ocene odlično) iz Kamnika.

Novi kandidati za prvi razred gimnazije so morali opraviti preizkus v znanju iz glavnih predmetov. Vsi so ga uspešno opravili, vendar bo gimnazija v Kamniku jeseni še lahko sprejela nekaj dijakov v prvi razred.

Z dijake, ki so med letom požrtvovalno sodelovali na prireditvah v okviru šole in drugod, je ob koncu šolskega leta zavod organiziral avtobusni izlet v Strunjan. —

Kmetijska zadruga — Škofja Loka
obvešča cenjene odjemalce, da je v Javorjah
odprla novo trgovino

z reproducijskim, špecerijskim in drugim blagom vsakodnevne rabe.
Priporočamo se za obisk.

Literarni večer v Celovcu

Na povabilo Slovenskega prosvetnega društva »Biserica« v Celovcu je priredila literarna sekcija Kluba kulturnih delavcev iz Kranja petek, dne 27. junija, Večer proze in poezije.

Dvorana dijaškega doma SSD v Celovcu je bila polno

zasedena, poslušalstvo pa izjemno pozorno in zbrano. Poždravne in uvodne besede je spregovoril Črtomir Zorec, ki je tudi na kratko predstavil in očrtil delo nastopajočih književnikov.

Iz svojih del so nato brali pesniki France Pibernik, Bojan Pisk, Franci Zagoričnik

in Pavle Lužan ter pisatelja Rudi Seligo in Lojze Zupanc.

Literarni večer je tako uspel, da so koroski rojaki se istega večera zbrani na prijateljskem družabnem srečanju, povabili naše pesnike in pisatelje na ponoven obisk že to jesen.

J. R.

Minulo soboto, 28. junija zvečer, so v galeriji mestne hiše v Kranju odprli razstavo slikarjev Kurta Schmidta in Wernerja Tatschila iz Celovca. Kot zanimivost naj povemo, da je Kurt Schmidt daljni sorodnik največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. — Foto: F. Perdan

Lojze Zupanc Sesalnik

Moja žena je zaljubljena v preproge. Kaj morem za to? Nič! Spoznal sem, da pač ne spada med tiste ženske, ki v stanovanju ne trpe preproge, če da so leglo prahu in bacilov, ki jih ljudje, revčki brez avtomobilov, nabirajo na podplate čevljev ter jih s cest in stezami prenašajo v stanovanja ter odlagajo na preproge...

In tako je najino stanovanje nasičeno s preprogami. Preproga imava v spalnici, v dnevnici sobi, v predstobi, v kopalnici, na stranišču, da, celo kuhinja je pregnjena s preprogo, četudi vem, da tjakaj pravzaprav ne spada. A ko sem nekoč ugovarjal zoper toliko razkošje, me je žena prepričala, da je preproga v kuhinji samo zaradi tega, ker ublažuje padce porcelanaste posode. »Si že pozabil, kakšna neroda si?« mi je rekla. »Skodelice, krožniki, porcelanaste sklede, kozarci... vse ti pada iz rok. Pomisli, koliko črepinj bi bilo pri nas, če bi v kuhinji ne bilo preproge!« —

To je tudi resnica! Zapri mi je sapo. Vse bi bilo dobro, z vsemi njenimi muhami sem se že zdavnaj nekako spriznjal, ko bi le preproga ne bilo treba izteplati. Tako pa sem moral kupiti iztepač, prima pušpan roba, kot mi je zatrdil Ribnican, ki mi ga je prodal. Stiri tisočake sem dal zanj. Pred reformo pa je bil to kar lep denar, ne?

Zgodba o deset let starem francoskem Kranju ali obisk v mestecu La Ciotat na Azurni obali

Graille me je popeljal na balkon in pokazal na eno stran, kjer je bager ropotaje poglabljal vse bolj pretesno luk, ter nato na drugo, kjer so stroji za asfaltiranje razširjali parkirni prostor na cestišču ob obali. Poseben župan ponos pa so bila tri zaporedna športna pristanišča, v katerih se je kar trlo belih čolničkov, malih jadrnic in motornih čolnov. »Ko bo dokončano tretje športno pristanišče, bo skupno prostora za 1400 ladijic...«

»Poslej bomo gradili ladje do 340.000 ton,« mi je zatrdil pazušek Leon Flanner, ki mi je razkazal prostrano ladjedelnico CNC. Na površini 16 hektarjev se razteza to velikansko podjetje; od tega je 9 hektarjev pokrite površine; na področju ladjedelnice poteka tudi čez 5 kilometrov cest in industrijskih tirov. »In medtem ko je doslej letna proizvodnja znašala 40.000 ton obdelane pločevine, bo ta proizvodnja poslej dosegla 95.000 ton.« Ko sem se mimogrede pozanimal še to, čigav kapital je v ladjedelnici, sem dobil odgovor, da je bilo poprej poleg francoskega tudi veliko izraelskega denarja, ko pa je izbruhnila vojna z Arabci, je te delnice prevzel ameriški kapital.

Staro pristanišče La Ciotata je postal že davno pretesno za vse bolj se razširjajočo ladje.

Piše Bogdan Pogačnik

Kaj kmalu pa se je pokazalo, da je zelenikov iztepač le preslab za moje močne roke. Iztepaval sem preproge, kihal, smrkal in pljuval, dokler ni iztepač razpadel v iveri. Po reformi sem moral kupiti drugega; zanj sem dal sedem tisočakov.

Jezil sem se na neusmiljeno reformo, ki je podražila celo iztepače, žena pa je rekla:

»Veš kaj, Luž? Kupi mi električni sesalnik, pa ti ne bo treba več izteplavati preprogo! To je prečudovita iznajdba. Vključi sesalnik in se sprehaš po sobi. Sesalnik brni in vpija prah iz preproga, ti pa lahko med delom prepevaš svojo najljubšo pesmico Bella Triestina...«

»Sesalnik!« sem ostrmel in moje srce je jelo silnje utripati. »Ne, takšnega razkošja pa moji prejemki ne prenesojo. Kar iz glave si izbiš to misel!«

Toda kadarkoli sem potlej spet izteplaval preproge, kihal, smrkal in pljuval, ker se je okrog mene kadilo ko okrog zaničevanega pešča, kadar ga mimo bežeči avtomobil zavije v oblake prahu, sem se vselej spomnil ženihnih besed.

Kaj sem hotel? Odpovedal sem se ljubim cigaretam, odpovedal preljubim mericam rebule in noben večer nisem več zakolovratil v bife KREPANIK, kjer se zbirajo upokojenci, ter naravnost skopuško varčeval, dokler

nisem privarčeval vsote, za katero sem menil, da bo zadostna, če hočem ženo presenetiti. In nekoga dne sem slovensko izjavil:

»Ljuba žena, pripravljen imam denar za sesalnik!«

Padla mi je okrog vrata in hotela v isti sapi oditi z menoj v trgovino našega mesta, kjer lahko kupiš za denar vse — od počepače do mopeda... Četudi sem po-deželski človek, že od nekdaj nimam zaupanja v podeželske trgovine.

»Ne,« sem odkimal, »v podeželskih trgovinah ne prodajajo dobre robe! V Ljubljano bova odšla in tamkaj izbrala sesalnik najmodnejši oblike!«

Naslednji dan sva se z avtobusom odpeljala v Ljubljano. Prevoz tjakaj in nazaj mi je požrl tisočak in pol. V izložbi sva zaledala sesalnik. Stopila sva v trgovino z železnino in trgovcem nama je razkazal delovanje sesalnika, ki je bil kombiniran z mešalnikom in loščivojem. Čakal sem samo še, da bo pritisnil na gumb in da se bo oglasila moderna popevka, kajti sesalnik je tako hvalil, da bi se ne čudil, če bi mi povedal, da je vanj vdelan tudi gramofon...

Povedal mi je ceno, jaz pa sem se prikel za rob pultu, da nisem padel vznak. Kar zvrstelo se mi je v glavi in stiskal sem zobe, da nisem omeljal.

»Bova prišla pa kaj pozneje,« sem zajecjal, ko sem se

ovedel, da nimam zadosti denarja za razkošni, dragoceni sesalnik.

»Zmeraj smo vam na uslušo,« je odzdravil prijazni trgovec, ko sem poparjen prikel ženo za roko in jo nepriznano odvlekel iz trgovine.

Vrnila sve se domov. Se prej pa sem ženo odpeljal v restavracijo na večerjo, da bi jo vsaj malo potolažil. Ko pa sem doma preštel denar, sem z gremkobo v srcu spoznal, da mi je izlet v Ljubljano požrl devet tisočakov.

Takšna jeza je vreda v meni, da sem naslednji dan po dolgem času spet pričgal cigareto. »Ena ni nobena,« sem blaženo mrmljal, ko sem vlekel vase dim in užival ob kaki. Tiho sem si obljubljal, da drugega zavojčka cigaret ne bom kupil in po nepotrebnem razmetaval težko privarčevani denar. Pa kaj hočete, ko je bila dobra samo volja, meso pa je bilo slab! Ni

minil teden, ko sem pričel spet kaditi ko Turk. Pa tudi večernim mericam rebule so nisem več odrekel...

Denar pa je klapel ko voda na vročem, žgočem poletnem soncu. Pa tudi cene sesalnikom so rasle iz dneva in dan. Le moji prejemki so nekako zamrznili in so se pokašljali na reformo.

Tako sem lepega dne spoznal, da je moje upanje za nakup sesalnika zvedenelo. Še naprej sem pridno izteplaval preproge in kihal, smrkal ter pljuval. Ker pa sem človek starega kova, ves zaverovan v stare običaje, sem prej, kot je mimi mesec, zavril skoraj ves privarčevani denar. Ostalo mi je le še toliko, da sem lahko stopil v trgovino domačega mesta in kupil ženi staromodnega sesalnika — sirkovo metlo!

Od takrat je tudi moja žena prepričana, da sem zastal človek in pravcat reakcionar, tako rekoč...

- orodje vseh vrst iz nerjavečega jekla
- stavbno in pohištveno okovje
- gospodinjske in kuhiinske stroje in apa-

- rate ter posode in pribor
- potrebščine za vrt in taborjenje
- zračne blazine in druge speciatne artike

ceno, iz Francije, Avstrije (navsezadnje potem tudi Jesenice niso daleč!) in Skandinavije. Dejansko je tiste dni iztovarjala danska ladja »Ann Boeglund.«

Poleg največjih žerjavov z nosilnostjo 500 ton (seveda nemške tvrdke Krupp), smo se pri ogledovanju često morali umikati težkim železniškim ploščam, ki so jih manjši žerjavi z elektromagnetskimi sesalci prenašali sem in tja po delovišču. Nedaleč od hropoče 900-tonске stiskalnice, ki se je poigravala s pregibanjem 35 milimetrov debelih plošč, sem se ustavil za hip pri električnem stroju za rezanje. Delsvec je mirno sedel za komandno ploščo in uravnaval gumbe, medtem ko je stroj z elektronskim očesom prenašal začlene izreze z malega načrta sočasno kar v dve dopolnjajoči se plošči. Namesto starega načina zakovicenja zdaj vse plošče v ladjiški trup varijo. Vsepozdov po gradbišču sem videl stiskal za acetilen, stisnjeni zrak in električni tok. Poleg vajeniške šole ima tovarna tudi svojo strokovno šolo za varenje.«

Po gradbišču sem opazoval delavce v modnih delovnih oblekah, z obveznimi belimi plastičnimi čeladami. Razen Francosov in še posebej Korzicanov, je zaposlenih tudi precej Italijanov, Špancev, Portugalcev in Severnih Afričanov. »Minimalna mezda?« — »Po zakonu. To je 3,18 frankov na uro.« Se pravi za 1 liter poprečnega vina ali za tri štruce kruha.

Pod mogočnim trebuhom norveške ladje v gradnji sem se med železniimi in leseniimi oporniki pogovarjal z varilnim mojstrom Francoisom Revertejem, ki ima pod sabo 209 delavcev. »S trinajstimi leti sem prišel kot vajenec v ladjedelnico. Zdaj imam 49 let. Sem domačin iz La Ciotata. Tudi moj oče je že delal v ladjedelnici. To gre od očeta na sina in spet naprej...«

NEVIDNE MREŽE

IVAN
JAN

(Odlomek iz povesti »MRTVI NE LAŽEJO«)

5

— V njegovem življenju je vse zaslužek, trgovina. Imeti čim več. Zakaj vprašuješ?

— Radi bi se o nečem prepričati!

— Ako mislis iti tja, ti ne bi svetoval. V gostilno zahaja Nemci.

— Potem pa naj pride na pogovor. Bi ti to uredil?

— Poskusim lahko, a ne verjamem, da bo kaj, se preveč boji.

— Tako? In še nevarne uategne biti. Kdo ve, kaj bi lahko pripeljal s seboj. Poskati ga bo treba doma.

— Rekel sem ti, da premisli. Veliko bi tvegal.

— Golob, doslej smo se naučili že marsišesa. Nikomur ne bo prišlo na misel, da se prav v takem gnezdu lahko prikaže kak partizan.

Golob je prikimal:

— Misel ni slaba, a pazi se vseeno!

— To prepusti meni, ti pa raje kako noč prespi na senzu. Ce te bodo morda iskali, od tam še vedno lahko uideš, je rekel Aleš in se izgubil v temo.

Golob ponoči skoraj ni zatisnil očesa. Filipa, ki je bil nekaj let mlajši od njega. Je poznal že dolgo. Po opravljeni kmetijski šoli se je Golob trdno oprijel kmetovanju in si z leti in pridnostjo utrdil domacijo. Filip pa je šel po svetu, nemiren, kakor je bil vedno. Golob se nikoli ni hotel ogrevati za različne politikante, Filip pa je pokazal, da je rad s tistimi, ki imajo moč. Nekoč je Filip speljal Golobu dekle, ki bi morda postala njegova žena, pa mu je Golob kmalu nehote vrnil, ko se je očenil kar z dvajset let mlajšo, privlačno, prijetno in vedno nasmejanzo Roko. Njena rožnata lica in njene okrogline so vznemirjale tudi Filipa. Vsi so se čudili, da je vzeila toliko starejšega in manj izobraženega moža, kot je bila sama. Lahko bi dobila kakega inženirja, uradnika kogarkoli, pa je le prišla k njim, se je Golob spominjal in tolažil večkrat ter užival ob njeni brhkosti, ki je kar izzarevala slo po življenu.

Ko je razmišljjal o vseh močih nevarnostih, ki jih je gledal z drugačnimi očimi kakor Aleš, je spet zaslišal Rozin vabljeni smeh, s katerim je ukrotila radovedne policiste. Ta smeh ni bil samo kranka, je vrtalo v njem ljubosumje. Preveč ga pozna. Namenjen je bil čednemu podoficirju, ki jo je božal z očmi.

In ko ji je potem to očital, ga je zavrnila:

— Ti si pa dober! Zaradi teh nasmeškov si zdaj morda še doma.

— Preveč prijazna si bila. Kakor da si pozabila, s kom imaš opravka.

— Ne bodi smešen. Pa bi se jih ti otresel.

Vedel je, da ima prav, vendar se je čutil ujet. Preveč živa in razposajena je znala biti zaradi svoje neugnane ženskosti. Prav gotovo bodo policiisti še prišli, pa ne bo vedel, ali zaradi vohiljanja ali zaradi žene ali zaradi obougega? Pa še Filip. Sprva je bilo prav, da so se shajali tudi pri njem, zadnje čase pa ni bilo potrebe, da bi posedal v kuhinji. Slep bi moral biti, da ne bi opazil njegovih pogledov in gluh, da ne bi v njenem glasu včasih ujel rahle vznemirjenosti. Morda je pa le preveč v skrbih zaradi nje. Toda njen smeh ga bo spravil ob pamet. Nemara ga bodo dobili prav zaradi tega, ker ne bo dovolil, da bi se kdo vrtel okoli nje! Vendar pamet v roki! V godz bo pobegnil. Alešu je laže. Tam dela po svoje in vsaj ve, da je vedno v nevarnosti!

Preden je zaspal, si še ni bil na jasnem, česa se bolj boji: ali aretacije ali Rozine obrambe. In Filipa mora imeti na očeh. Z Gorskim bo govoril, ta že ve, zakaj mu zaupa. In Aleš? O Koritniku je tudi nekaj govoril in o tem, da se mora kmalu vse skupaj razjasniti. Ce bodo res prišli po Jurča in druge tri, njega ne bodo dobili.

Tudi Filip to noč ni dosti spal. Ves nemiren se je premetaval po postelji. Aleš mi najbrž ne zaupa, je pomisli, in zakaj ne bi smel več hoditi h Golobu? Najbrž mu je to prišepnil Golob, ki je videti ljubosumen. Kaj pa, če me je obiskal celo on? Ljubosumen človek je vsega zmožen. Kdo bi mogel še biti? Ženska prav gotovo ne. Nemci tudi ne delajo tako. Tatni bil, ker ničesar ni zmanjkal. Ali pa sem ga prehitro prepodil? Zakaj pa je bilo potem razmetano perilo in nekaj starih časopisov? Moral je biti kdo izmed Aleševih, če ne on sam? Nekaj mi pravi, da je bil on. Je res že tako nezaupljiv?

Med zmedenim premišljevanjem je nekoliko zadremal in se spet prebudil. Najraje bi stopil h Golobu. Nemara bi tam dobil odgovor. Aleš gotovo ni daleč stran, a zdaj je nevarno.

Razmilšljanje ga je utrudilo in topla noč ga je premagala, da je oznojen zaspal. Sanjalo se mu je, da je živ in mrtve hkrati. Vozil se je tudi proti Zagrebu, vlek pa ni mogel nikam. Premikal se je le toliko, da se je znašel v soteski in napadli so ga partizani. Poteznil je pištole in nenadoma natanko vedel, proti komu mora strelijeti. Pritisnil je na sprožilec, počilo pa ni. Pa tudi on kljub kroglam, ki so zvižgale čisto blizu, ni bil ranjen. Rad bi

se premaknil drugam, pa se ni mogel niti ganiti. In tako rad bi se. Bil je zadnji čas, kajti proti njemu so se stegnile neštete močne roke...

Spet se je prebudil, poten in še bolj v skrbih, kot je bil prej. Začelo se je daniti. Aleš mi včasih pravi, da bom moral kmalu k njim, drugič pa spet, da doma največ koristim. Ko bo še bolj nevarno, je rekel me bodo vzel s seboj. In zdaj je nevarno. Vem, da je. Vendar jaz tja, k njim, ne smem! Nočem! Brez Gorskega bi me Aleš nemara kar odpeljal. Toj moram čimprej h Gorskemu. Kaj pa Golob? Ga bodo vzel z onimi štirimi ali ne? Možak je blizu gozda, kaj lahko jo pobriše k partizanom? Nemara bi bilo to še najbolje. Bomo videli. Prej pa moram govoriti še z Roko. Je pa čudno, da ga še niso pobrali. Kdo ve, če je prav, da tja vsi zahajamo. In kaj veš, kdo se vrti pred partizani zaradi Nemcev in pred Nemci zaradi partizanov?

Vznemirjeni Filip je sklenil, da se mora posvetovati z Gorskim, Alešu pa bo povedal, da je neki neznanec brskal po njegovem stanovanju. Bom vsaj videl, kako se bo vedel? Je pomisli, kot bi že sumil Aleša, a si v bojazni pred posledicami še noče in ne upa tega priznati.

Ko se je znova prebudil je bil že dan in misli so mu še vedno tičale v snočnjih dogodkih. Se enkrat je nehote primerjal sebe z Golobom, ki ju je gibanje proti okupatorju združilo. V tem klobčiu sta se znašla kakor pes in mačka, ki jima je gospodinja dala hrane v isto posodo. Renčita in pihata pa še vedno drug na drugega!

Zjutraj so vaščani tam, kjer je zvečer pokalo, našli mrtvega partizana. Govorili pa so, da so tudi policisti odpeljali enega svojih.

Ceravno je Ijudi to pretreslo, jih je premagovala tudi radovednost. Prihajali so ogledovat prizorišče spopada in padlega lanta. Prišla sta tudi Martina in Filip. Dekle se je vso noč balo, da morda niso ubili Aleša. Če ga ne bi videla večkrat kot drugi in ne bi vedela, kod hodi, bi tudi ona nemara verjela v njegovo nedokljivost in govorice, da se takih krogla ne prime. Tako pa je premagovala mučen strah zaradi njegovega drznega križarjenja po dolini.

Ko je opazila mrtvega fantata, ji je ušel vzdih olajšanja:

— Samo da ni Aleš!

Filip, ki se ji je tedaj približal od zadaj, pa je potiho rekel:

— Sem že mislil, da so potolki Aleša.

— Gospodična, lahko zlezete ven, žena je že odšla ...

Reformirano vikanje

Na pobudo direktorja švedske državne uprave za narodno zdravje se je na Švedskem sprožil val, ki je skoraj popolnoma odpravil vikanje. Omenjeni direktor je namreč zahteval, naj ga uslužbenci tikajo, sam pa jih kliče po imenu. Navdušenje za tikanje je menda zajelo skoraj vse državne institucije. Pred tikanjem se ni ubranila niti vojska, čeprav je na primer reči ti oficirju prav dejanje hrabrosti. Vendar pa menijo na Švedskem, da novi način naslavljanja ne bo škodoval disciplini, pač pa bo delovno vzdušje prijetnejše.

Po paralizi vojna napoved raku

Znani znanstvenik dr. Albert Sabin, ki je sestavil serum proti otroški paralizi, bo sedaj skušal ugotoviti, kateri virus povzroča raka. Znanstvenik je sedaj star 62 let. Ce bo delo uspešno opravil, bo mogoče našel tudi virus, ki povzročajo levkemiijo.

Kačji pik

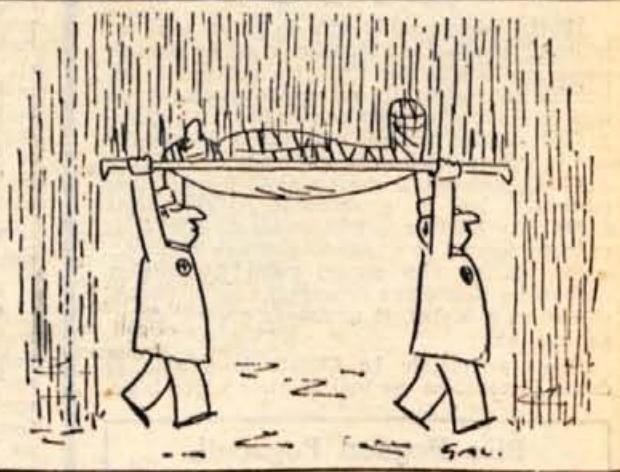
V Indiji umre vsako leto zaradi kačjega pika okoli 20.000 ljudi. Indijski strokovnjaki so sporočili, da so našli zanesljivo metodo za rešitev nesrečnežev. Poleg seruma proti kačjemu piku je treba dajati pacientu še širi do pet dni umetno dihanje.

Znati je treba

Da bi povečali naklado letopisa Jeffersonove medicinske fakultete v Philadelphia v ZDA so izdajatelji po zgledu ameriške revije za moške Play-boy v sredino letopisa vstavili barvno sliko golega dekleta. Prodali so še enkrat toliko izvodov kot leto prej.

Protest

Lepotice na nekem lepotnem tekmovanju v Miami Beachu so glasno protestirale, ko so izvedele za poklic predsednika ocenjevalne komisije. Predsednik je namreč živinorejec in ima farmo prašičev. Njegove svinje so že na več razstavah doble nagrade.

Tradicija tržiškega čevljarskega (31)

Leto dni življenja industrijske čevljarske šole

Od industrije je bilo večkrat slišati očitek, da je pouk vajenčev na šolah učencev v gospodarstvu preveč obrtnega, manj pa industrijskega značaja. Govorilo se je: Mi ne potrebujemo delavcev s široko teoretično izobrazbo; v industriji potrebuješmo dobre prikrojevalke, »šteparice«, dobre »čvikarje« itd., se pravi: dobre delavce za posamezne proizvodne faze. Zato sta čevljarski tovarni Peko Tržič in Planika Kranj ustanovili leta 1956 »Industrijsko čevljarsko šolo« s triletnim teoretičnim poukom v šoli, s praktičnim pa v tovarni.

Sola s sedežem v Kranju je bila razdeljena na 1. razred, v katerega se je vpisalo 24 učencev (19 dekle in 5 fantov); pouk zanje je bil v učilnici tovarne Planika. Za 1. b razred, ki je bil v Tržiču, pa se je vpisalo 23 učencev (18 dekle in 5 fantov); praktičen pouk zanje je bil v prostorih bivše vajenske šole Frančiške Staričeve v učilnici vajenske šole, ker tovarna Peko ni imela primernega prostora. Pouk naj bi trajal tri leta. Strokovnih predavateljev nas je bilo 7, in sicer trije iz Tržiča, štirje pa iz Kranja. Poučevalo se je: strokovno računstvo, slovenščina, gospodarski zemljepis, higiena, teh-

nologija čevljarskega, strokovno risanje, strojepisje in tehnologija usnja.

Skozi to šolo bi moraliti — tako je bilo sklenjeno — vsak fant ali dekle po končani osemletki, ki si želi zaposliti v omenjenih dveh tovarnah. Ker je moral biti pouk v obeh vzporednih razredih enak, smo se Anton Costa, Vera Slapar in jaz vozili poučevati v Kranju, upravitelji Sole Belehar, J. Potočnik, Zorčič in Kunstelj pa iz Kranja v Tržič.

Zamisel je bila dobra. Tovarna Peko in Planika bi si na ta način zagotovili potreben, strokovno usposobljen

kader za svojo proizvodnjo. Najboljši učenci naj bi potem nadaljevali strokovni študij na čevljarski tehniški šoli v Kranju.

Sola je bila ustanovljena s pogojem, da jo z novim šolskim letom 1957/58 prevzame okrajni ljudski odbor Kranj. Ker pa za to ni bilo denarja, je bila Industrijska čevljarska šola po enoletnem obstoju ukinjena. Ob koncu šolskega leta smo imeli z učenci še izlet v Kamniško Bistrico. Priponomni moram še, da smo si ob začetku šole leta 1956 predavatelji ogledali tovarno Borovo (prej Bata v Slavoniji) in njeni industrijsko čevljarsko šolo.

Učenci kranjskega 1. a razreda so šolo potem nadaljevali v Planiki, učenci tržiškega 1. b razreda pa so bili s šolskim letom 1957/58 sprejeti na šolo učencev v gospodarstvu oz. na vajensko šolo

Časopis za vse Gorenje

za razne stroke v Tržiču, kar se je takrat imenovala. Prešivalke so obiskovale šolo še eno, fantje — čevljarji pa še dve leti.

VAJENSKA SOLA ZA RAZNE STROKE V TRŽICU — ZADNJA LETA — UKINITEV

To je že četrto ime šole, ki jo v teh svojih zapisih toliko-krat omenjam. V začetku se je imenovala **Obrtno nadaljevalna šola**, od leta 1925 dalje **Strokovna nadaljevalna šola**, nekaj let po drugi svetovni vojni **Sola učencev v gospodarstvu**, od leta 1954 pa do ukinitev leta 1961 pa **Vajenska šola za razne stroke Tržič**. Upraviteljica šole je bila Frančiška Staričeva. Takrat je bila šola s 193 učenci na višku, potem pa je šlo leto za letom navzdol. Za posamezne stroke so namreč vpeljali vsako leto trimesečni strnjeni pouk, krojači so šli menda v Kranj, za čevljarje so bile določene žiri, kamor se je preselila tudi Čevljarska šola iz Ljubljane. Iz Tržiča je šla tudi lesna, oblačilna in kovinska stroka, edino kovači so še ostali na tržiški vajenski šoli. Leta 1958 je postal upravitelj šole Franc Herič s Stajerskega. Vsa zadnja leta, od 70-letnice dalje, smo se s kvalitetnim poukom in vsakole-

nimi razstavami trudili, da bi šola ostala. Predavatelji smo z učenci napravili tudi več strokovnih ekskurzij; čevljarji smo si na primer razen domačih tovarn Peko in Runo ogledali tovarno Alpino v Žireh, kopitaro Sevnico, tovarno čevljev v Mariboru ter usnjarni Konjice in Vrhniko.

Leta 1958 so na povabilo šole prisostvovali zaključnim izpitom čevljarjev ter prešavalci tudi: predstavniki tovarne Peko, obratovodja Globočnik, vodja instrktorjev vajencev Ličen ter referent za šolske zadeve S. Hvalica. O uspehu so se vsi pohvalno izrazili.

Andrej Tišler

(Naprej prihodnjic)

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

15

Ogledujejo si te vence ob krstj in sveče, v pisateljev voščeni obraz pa si ne upajo pogledati. Se mrtevga se boje, da bi jim ne povedal kakе zajedljive bridke resnice v obraz, saj jim jih je že tako ali tako dovolj, da bodo veljale za sto let ali še dalj.

»To je naš Cankar, naš veliki Cankar!« šepejajo kar se da narejeno spoštivo, to se pravi: trudijo se, da bi spoštivo šepetali, obenem pa dovolj glasno, da bi jih slišala počasi pomikajoča se vrsta pred njimi in za njimi, vrsta, ki jima po njihovo oči predvsem na njih in ne na pokojniku, ki je na nekakšen, njim nerazumljiv in morda celo smešno nedoumljiv način postal velik s tistim svojim, premnogokrat »nespodobnim« pisanjem, vsekakor pa ni večji od njih, velikih in spoštovanih osvoboditeljev in voditev slovenskega naroda.

»Da, naš Cankar, naš veliki Cankar!« šepejajo gospodje, oblečeni v frake in cilindri, v rokah, s cilindri, ki so jih sneli z glav, zares smešno, kakor v cerkvi.

»To je naš sodrug, naš veliki pobornik,« pravi Prepeluh, ki meni, da si njegovi meščanski kolegi v narodni vladi lastijo vse preveč pravic do pokojnika, ki so ga svojcas sovražili in bi ga že zdavnaj sežgali na grmadi, saj so morda takrat pred devetnajstimi leti obžalovali, da se bo devetnasto stoletje pravkar prelomilo v dvajseto in so že zdavnaj mišili tisti časi, ko so ljudi, take kakor tale Cankar, lahko žive sežgali na grmadah, kakor so, denimo, Giordana Bruna in Savonarolo ali Jana Husa, češkega krivočerca, o katerem je Cankar, ni še tako dolgo, s takim občudovanjem govoril.

»Naš sodrug,« svečano pritrjuje tudi Anton Kristan in ima že na jeziku, da bi rekel: »In

moj priatelj!« pa se mu beseda zatakne, ko nehote ujame v oči mrtvi Cankarjev obraz. »Moj bog,« se zgrozi, ko opazi, da ima Cankar zatisnjeno samo eno oko, drugo pa samo napol, kakor da ga je pravkar pripril in ga zdaj zasmehljivo pogleduje, kakor ga je vselej, kadar sta se srečala in se sporekala.

»Hej, idrijski Tonček, kaj bi hinavčil!« se zdi Anton Kristan, da so mu zašepetale polodprtne Cankarjeve ustnice pod temnimi brki posmehljivko, s katero ga je označeval drugim sodrugom izza časov, ko se je on, Anton Kristan, sprl z vodstvom stranke in svoj spor podpril s pomočjo strankine organizacije v Idriji. Cankar ga je imel vselej samo za političnega špekulantu in koristolovca, ki je presedal od liberalnih »naprednjakov« k socialni demokraciji samo zato, ker pri naprednjakih ni mogel priti do voditeljske veljave.

Klevetnik nesramni, bi ga najraje ozmerjal celo sedaj, ko leži med venci in svečami na mrtvaškem odru. »Jaz koristolovec!« zardeva, toda ne zaradi jeze, marveč zaradi besed, ki jih je pravkar izrekel eden izmed meščanskih kolegov narodne vlade in s katerimi je hotel socialno demokratičnima kolegom dopovedati, da si ne smeta lastiti Cankarja in naglašati Cankarjevega pripadništva socialno demokratični stranki, zakaj »zdaj je hiša ena sama, en sam prapor«, besede, ki jih je Cankar izrekel pomlad in Trstu in zaradi katerih je on, Anton Kristan, našel sijajno priložnost, da udari po Cankarju kot človeku, ki bi rad sodeloval v narodnem boju z meščanskima strankama, čeprav je Cankar takoj nato dejal, da si bomo potem, ko bomo imeli lasten dom, lastno hišo, lahko pogledali v obraz in bo lahko sleherni spoznal, kdo mu je brat, kdo nebrat. Anton Kristan prav dobro ve, da je Cankar že zdavnaj stal neomajno na stališču, da mora voditelj slovenske usode postati delavski razred, in poudaril proletarsko poreklo vseh malih, s strani velikih narodov ogroženih in izrabljanih ljudstev. On, Kristan, pa se je zajedel samo v nekatere stavke iz aprilskega Cankarjevega govorja in Trstu in na odmeve v meščanskem tisku, ki so si Cankarjeve besede krojili po svoji miselnosti in politični pripadnosti. Nalašč je zamolčal popolnoma jasno Cankarjevo pripadnost sociali-

stičnim ciljem, namenoma pozabil na Cankarjeve besede, da bi bil »Hinavec in lažnik, če bi se imenoval socialist, pa bi v globini svoje duše ne veroval v socialistične ideale«, in napadel Cankarja kot človeka, ki je v svojem govoru žalil stranko žalil delavstvo, obenem pa name-noma hotel podžgati govorice o Cankarjevem bohemstu.

»No, idrijski Tonček, kako si zapisal in očital dragemu Cankarju, ki mu je po tvoje v kavarni s cigaretto v ustih in črno kavo pred seboj bilo lahko biti velik ter z zaničevalno gesto govoriti o onih, ki se pehajo, kako bi slovenskemu delavcu priborili boljši obstoj, večji kos kruha, in mu rekel, da je to lahko in prijetno! Vidiš jaz sem umrl, ti pa, ki si prisegal na Marx, da ne boš sedel nikoli z buržuji za isto mizo, zakaj si sedel sedaj z njimi k ministrskim jaslim? Jaz sem ti že takrat odgovoril, da nisem zatajil temelja stranke, razrednega boja. Nikakor nisem pozabil, da je delavstvo tista skala, na katero bomo gradili Slovenci svoj dom. Tako sem ti javno odgovoril. Vsak je lahko bral tvoje in moje besede. In vsakdo ve, kaj sva zdaj midva. Jaz truplo, ti minister! Toda skala, na katero ti zidaš, ni delavstvo, marveč ti sam, tvoja osebna korist in malopridnost, ki sem jo jaz že zdavnaj videl v tebi in jo vidim celo še z mrtvim očesom, tem očesom s katerim ti pomežikujem, moj dragi Verus, moj dragi Tonček.«

Kristan postaja bled, na čelu se mu nabira pot.

»Bledi ste, gospod Kristan. Vam je slabo?« ga gledajo meščanski ministriški kolegje.

»Da, da... Ta zrak, ta vonj po svečah,« izjavlja Kristan, ljudje pa mu le počasi delajo prostor. Ko je zunaj, si misli: »Dobro, da je mrtev! Dobro je, da je mrtev. Drugače bi me še naslikal med svojimi Šentflorjanci. Morda nam pa še mrtev ne bo dal miru?«

Tako občutje navdaha socialno demokratičnega pravaka in ministra v slovenski narodni vladi Antonu Kristanu, ki so mu zadnje besede polglasno zdrknile z jezikom, tako da so novi »jerobi« slovenskega ljudstva za trenutek obstali in vprašali, kaj je gospod kolega rekel.

»Nanj sem mislil. Na Cankarja. Kakšna škoda za slovenski narod in našo kulturno tvornost!«

Zanemarjeni spomeniki in obeležja NOB

Pripravljam Zbornik s slikami in opisi spomenikov in obeležij NOB na področju kranjske občine, ki ga bo v kratkem izdal Občinski odbor ZB Kranj.

V tej zvezzi sem si skoro vseh 172 spomenikov, obeležij in plošč že ogledal, da bi jih mogel čim bolj vestno opisati v zborniku.

Z delom sem pravzaprav že pri kraju in danes, tik pred praznovanjem dneva borca, je priložnost kot nalašč, da povem kaj vse sem na terenu videl dobrega in slabega, kaj je narobe ali česa sploh ni, kar bi moral biti.

Ce pomislimo, da je bila doba naše narodnoosvobodilne borbe najponosnejši del slovenske zgodovine in v nismo nikoli doživljali nič bolj čistega, bolj poetičnega, bolj hrabrega. V teh čudovitih, četudi tragičnih, štirih letih boja za svobodo, za žruh in za slovenstvo!

Zato ne bi smeli noben hip pozabiti na one, ki so umrli, da moremo mi živeti. Da bi jim morali biti hvaležni — vsaj to...

Seveda se v Zborniku ne bom mogel obregniti ob vso zanemarjenost nekaterih spomenikov, grobišč, obeležij in plošč. Bilo bi prepozno, zdaj pa je že čas, da vse prav uredimo. Ie se poboljšamo. Tako organizacije ZB, komunalni servis in zasebniki — vsi naj izpolnijo svojo dolžnost!

Brez izmikanj in izgovorov! Kajti pri večini popravkov nemarnosti sploh ne bi šlo za denar, pač pa le za — ljubezen in hvaležnost.

Spomenikov in obeležij se ne mislim dottikati v tem zapisu; bolj me moti pozaba, odsotnost smisla za snago, red in dober okus. Seveda moja graja velja le grešnikom. Kjer v redu skrbe za pomnike naše častne preteklosti, itak ni mogoče kaj pripominjati — dobro opraviti dolžnost, je že samo po sebi zadoščenje — hvala ni več potrebna.

Pa začnimo!

Ne morem prav razumeti, kako more biti neka spominska plošča na pročelju obljudene

hiše v Kranju popolnoma zaprašena. Posebno, če v hiši še žive svojci ali vsaj znanci padlega borca. Lestev, vlažna krpa in prav malo dobre volje, pa bo kamen spotike odvaljen.

Ali ni nikogar, da bi očistil popolnoma zaprašeno ploščo v spomin na Franca Vodopivec-Cirila, sekretarja mestnega komiteja KPS Kranj, ki je vzdiana v pročelje hiše v Vodopivecovi ulici (prej Savski breg) št. 16?

Napis na Stošičevem spomeniku je nečitljiv — obnoviti ga je treba. Saj je spomenik po svoji estetski zamisli prav edinstven daleč naokrog.

V Kranju bi kazalo urediti servisno službo tako, da ovrenele in porjavele stare vence odstrani — ne pa da mesece in mesece še »krašce« spomenike in plošče.

V Goričah se mi zdi najbolj narobe, da je plošča z imeni padlih borcev in talcev vzdiana v steno mračne in ozke veže, ki se ponoči zaklepa, namesto da bi bila vzdiana na vidnem mestu, na pročelju Zadružnega doma.

Zelo motijo hortikulturno napačne ureditve. Tako jasmin prav nič ne pristoja gozdnomu okolju okrog spomenika padlim junakom pri okrogelski jami. Nasvet esteta in vrtinarskega strokovnjaka ne bi bil odveč.

Ne zdi se mi prav, če spomenik ali obeležje odstranijo, kadar svojci izvrše prekop. Obeležje naj bi le ostalo. Kraj, kjer je padel partizan, četudi je prekopan, nam mora ostati svet — znamenje naj ostane!

Tako narobe so napravili v Crngrobu. Ko so padlega borca in padlo borko prenesli na žabniško pokopališče, so odstranili tudi čudovito lepo leseno znamenje, ki je bilo zaradi izvedbe v tem krikem materialu edinstveno. Ce so se že zaradi preteče okvare odločili za odstranitev znamenja, naj bi bilo le-to izredno muzeju — oddelku NOB v Kranju. — Tako pa danes o lepem znamenju ni nobenega sledu več. Pač, fotografija je ohranjena.

Podobno so storili še marsikod. Menim, da bi, npr., plošči, ki sta bili vzdiani v Naklem v tamkajšnji kulturni dom in v pročelje hiše Naklo št. 83 (v spomin na padlega prvoborcev Jožeta Poličarja), lahko ostali, kjer sta bili.

Tudi v Kranju se je nekam mudilo odstraniti z Delavskega doma spominsko ploščo padlim telovadcem.

Saj vendar ni nič huđega, če je znamenj čim več — v spomin in opombo mladim rodom, da ne pozabijo! — In kje je spomenik NOB v Predosljah?

Na Rovtu, med Crngrobom in Planico, je na mestu, kjer je padel Stane Zagor s 15 tovariši, še vedno prav zanimivo leseno znamenje. Ker je tamkaj že postavljeno tudi kamnitno obeležje z istim posvetilom — bi res kazalo, dokler je že čas, da se to znamenje ohrani v muzeju. Zdaj je v nevarnosti, da zaradi vremenskih sprememb posebno zaradi kapa z drevo, strohni.

Narobe je tudi to, da do važnejših bojišč in mest, kjer so se dogajale velike tragedije, ni kažipotov in markacij. K vsaki gostilnici in k vsakemu avtoservisu pa vodijo napisne table in puščice. — Ce ne verjameste, kar poizkusite najti mesto bitke, kjer je padel Zagor ali pa grob neznanega kurirja v Cerkljanski Dobravi ali pa mesto na Jezerskem vrhu, kjer je padel partizan Murn.

In to bi bilo prav, če bi pri spomenikih, ki stoje ob velikih cestah, razširili cestišče tako, da bi se motorizirani potnik lahko brez skrbi ustavljal, prebral napis in se zamislil.

Sploh pa, ali bi bilo res nemogoče, če bi občinski odbor Zveze borcev vsaj za občasno kontrolo — tovariški pregled — stania okrog spomenikov in obeležij poskrbel? Vse kaže tako, da vsega le ne gre več prepustiti zgolj dobrim voljim.

Rahel opomin in prijazen nasvet bosta prav gotovo vedno na mestu — če že ne dobrodošla. Da bi se stvari vendarle dostojno uredile. Vsaj do prihodnjega dneva borca!

Črtomir Zorec

Znamenje iz hrastovine na mestu, kjer je padel Stane Zagor s petnajstimi tovariši. — Foto: A. Ignatčenko

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

15

Zanesljivo je ugotovljeno, da so nacisti nagrabili v zasedeni Evropi tudi na milijone dragocenih knjig in najmanj 200 000 umetniških predmetov.

Skupna vrednost naplenjenih umetnin je znašala več milijard zlatih mark.

Sredi leta 1944 je začela SS v določenih primerih terjati odskupino. Z drugimi besedami: pričela se je trgovina z ljudmi. Nekateri voditelji SS so hoteli izkoristiti še poslednje žide, ki so jih imeli v rokah, da bi z njihovo pomočjo prišli do novih valut, ki so jih rabili za beg nacističnih veljakov. Nacisti so brez vsakih moralnih zadržkov ponudili milijon židov, otrok in starcev, za 10 000 tovornih avtomobilov, 200 ton čaja, 800 ton kave, 2 000 000 zabojev mila in veliko količino volframa za Hitlerjevo skrivno orožje.

Joel Brand, član budimpeštanske komisije za pomoč židom, ki je bil poslan s to ponudbo v Carigrad, se ni več vrnil.

Tedaj je vzel vso stvar v roke SS-standartenführer Kurt Becher, izučen trgovec in ubogljiv Hitlerjev trabant. Dne 21. julija 1944 se je na švicarski meji, na mostu med Höchstom in Sv. Margareto, sestal s predstavniki svetovne organizacije za pomoč židom. Pogajanje se je zavleklo in Becher je večkrat zagrozil, da bodo žide, ki so v rokah SS, do zadnjega pogibili. Brezobjarni Becher se ni zanimal toliko za tovornjake in kavo, ampak je zahvalil za vsakega živega žida 1000 dollarjev. Sele spomlad 1945, ko so že razpravljali o brezpočogni kapitulaciji Hitlerjeve Nemčije, je Becher sklenil delno kupčijo. Za 1685 imenoma izbranih židov, ki so bili že leta 1944 prepeljani iz uničevalnega taborišča Bergen-Belsen na švicarsko mejo, kjer so jih potem izročili, je SS dobila 1 685 000 dollarjev. Eden izmed prodajnih pogojev je bil, da mora biti del odkupnine izplačan v zlatnikih.

III

Sedem mesecov so rezali in dolili, preden so izročili gravirane kovinske plošče. Pet najboljših nemških graverjev se je prodalo Hitlerjevi SD. Delali so kakor za stavbo, da bi dali v roke SS papirnato orožje. Gnali so se za pohvalo in postali so zločinci.

Izdelava ponarejenih tujih bankovcev. To je bilo najbolj zahrbino orožje, ki so ga od začetka druge svetovne vojne razvili pod okriljem Hitlerjeve SD. Že septembra 1931 je prejel takratni SS-hauptsturmführer Alfred Naujocks od šefa SP (Sicherheitspolizei) policijskega generala SD Heydricha ustrezajočo nalogo. Naujocks je bil član Hitlerjeve stranke od leta 1931, od leta 1944 pa pripadnik Hitlerjeve varnostne službe (SD). Kot šef tako imenovane tehnične grupe državnega varnostnega urada, je kazal vse sposobnosti za akcijo »Andreas«, kakor se je sprva imenoval esesovsko ponarejanje denarja. To je bil človek brez vesti. Izkazal se je, ko je z oddelkom SS, preoblečenim v poljske uniforme, po Hitlerjevem naročilu uprizoril napad na oddajnik Gleiwitz, kar je bil povod za napad na Poljsko. Tedaj je Naujocks dokazal, da se ne boji umorov, v tem primeru izvršenih nad jetniki koncentracijskih taborišč, ki so mu jih za to nalogo dali na razpolago. Že leta 1934 je Naujocks prišel na Češkoslovaško in v bližini Prage v restavraciji Sagorski zavratno umoril nemškega antifašista inženirja Rudolfa Formisa. Po umoru mu je uspel pobegniti nazaj k svojim berlinskim delodajalcem. Da bi bila njegova slika popolna, je treba povedati, da se je Naujocks, ki se je vedno potegoval za umazano naročila, specializiral za ugrabljitev. V začetku novembra 1933 je skupaj z vodjo agentov SS Walterjem Schellenbergom ugrabil v nizozemskem obmejnem kraju Venlo britanski oficir Best in Sievensa in njuna žoferja. Naujocks je pri tem s pištolo, opremljen s zvočnim dušilcem, ustrelil holandskega stabnega oficirja Klopa, ki se mu je bil postavil v bran. Med vojno je Naujocks divjal po Belgiji in Danski.

Več kot dve leti je Naujocks prigajan svoje ljudi. Hotel je izročil Hitlerju, Hitlerju in Heydrichu najpopolnejše ponarejene bankovce, ki bi jih ne mogli odkriti niti pod lupo. Nemški univerzitetni profesorji so analizirali papir, znan profesorji matematike so preučili številčni sistem bankovcev, ki ga je uporabljala angleška banka; sposobni nemški strokovnjaki za izdelavo papirja so bili pritegnjeni v to zaroto, izbrani graverji, tipografi, litografi in drugi strokovnjaki so oskrbeli glijosiranje.* Naujocksova ponarejevalna je bila najprej v Berlinu-Grunewaldu, Deli-Strasse 6 a. Njen tehnični svetovalec je bil neki dr. Alfred Landau, ki je kot strokovnjak za dešifriranje pripadal SD.

* Po izumitelju Guilletu se tako imenuje izdelava finih črt in vzorcev na bankovcih in drugih vrednostnih papirjih, da bi se preprečilo ponarejanje.

Počitniška torba

Letos se na teje naši strani nismo še prav nič pogovarjale o kopalnih oblekah. Zdaj je zadnji čas, da prepotrebni počitniški kos garderobe kupite, pa čeprav boste šli na dopust šele v začetku septembra. Vedeti morate namreč, da se trgovine založijo s kopalnimi oblekami že spomladi in je sredi poletja izbira že kar pičla. Za nakup je torej zdaj minuta pred dvanašto, razen če je še lanska obleka »dobra«. Za vse, ki se rade oblačijo po modi tudi ob obalah jezera in morja, je v naših trgovinah oblek dovolj iz najmodernejših materialov in modnih krojev. Za

preoblečemo, ko pridemo iz vode, na ljubo našemu zdravju. Le dvodelni bikini iz navadnega blaga se lahko brez posebne škode za zdravje suši kar na nas. V torbi je tudi velika brisača ali kos blaga iz frotirja, ki ste ga kupili na metre. Lepo je, če se barva brisače ujemata z vašo kopalno obleko.

Kopalna kapa tudi sodi zraven. Če bo bela, ne boste glede kombinacije barv s kopalno obleko nič pogresili. Za mlajše so primerne še vedno cvetlične kape ali v zadnjem času tudi lasulje. Če pa vam pristaja, je še najboljša glad-

najbolj izbirne je letos ljubljanska Pletenina odprla svojo trgovino na Starem trgu v Ljubljani. Tam lahko izberete tudi najbolj lepe in najbolj drage kopalne obleke, če imate debelo denarnico in manensko postavo.

Kopalna obleka je torej že v torbi za na plažo. Prav imate, če imamo še eno, da se

ka ali malo nagrbančena gumiasta kapa.

Slamnik vam bo na hudem soncu prav prišel, če so vaši lasje barvani in je vaša koža zelo občutljiva. Se olje za sončenje in udobne natikače potrebujete za dobro počitniško razpoloženje.

L. Mencinger

Marta svetuje

Beti P. iz Kranja — Kupila sem rdečo volno za brezrokavnik. Prosim, svetujte mi, kako naj ga spletem v kakšne barve bluzo in krilo naj oblečem zraven. Stara sem 16 let, 168 cm visoka in 58 kilogramov težka.

Marta odgovarja: Vaš brezrokavnik spletite samo z desnimi zankami in ga obrobite z običajnim patentom. Tak brezrokavnik je na risbi na

levi strani. Lepo se vam bo podal tudi k hlačam. Ce pa niste priateljica dolgih jopic, vam bo verjetno bolj ugalj drugi model. Patent je v pasu zelo visok in poudari postavo. Izrez je globok in ovalen. Izbira je seveda v vaših rokah.

Krilo je lahko temno moder, belo, zelo lepo pa bo tudi črno krilo. Bluzo naj bo bele brezrokavnika oziroma krila na beli podlagi.

O limonini lupini

V zadnjih dveh, treh letih nas napis v trgovinah s sadnjem opozarja, da limonina ni pomarančna lupina nista užitni. Po drugi strani pa spet razno pecivo, ki ga kupimo, diši po limonini lupini, pa tudi sami kaj radi pozabimo na opozorilo in limono nastragamo. Ali je mar to nevarno za naše zdravje?

Nekateri potrošniki pri nas in v svetu so vznemirjeni zaradi kemičnih sredstev, ki jih uporabljajo pri shranjevanju južnega sadja. Najpogosteje uporabljajo sredstvo difenil. Razen tega, da se vsak sadež ovije s posebnim papirjem navlaženim z difenilom, se južno sadje še prej, ko je še na drevecu, poškropi s kemičnimi sredstvi za uničevanje insektov in glivic. Po obiranju sadje prav tako uporabljajo v kemičnih sredstvih. Vsi ti preparati pa se zaustavijo na lupini in v notranjosti sadeža ne prodirajo.

Zaustavijo se takoj za plasti z dišečimi olji. Toksičnost difenila je po vseh laboratorijskih poskusih po-

vsem neznačna. Smrtna doza za mačko ali zajca je pol kilograma difenila na kilogram telesne teže. Clovek bi torej moral pojesti okoli 30 kilogramov difenila, če bi hotel umreti. Ce bi na dan pojedli na primer 300 g pomaranč, 100 g limon in 20 g marmelade iz južnega sadja, bi pojedli tudi 0,7 miligramov difenila. (Prava malenkost, v primerjavi z drugimi vsakodnevнимi strupi: nikotinom, alkoholom, teinom, itd. Znanstveniki dopuščajo dozo do 3,5 milograma difenila na dan, ne da bi bilo pri tem naše zdravje ogroženo. (To je približno pol kilograma južnega sadja na dan).

Vendar je dobro, da otrokom, ki radi jedo pomarančne olupke, to preprečimo. Difenil se ne odstrani, če sadje umijemo. Le s predelavo v tovarni se difenil uniči. Difenil vsebuje južno sadje, ki pride iz Izraela, vendar z zakonom predpisani količini. Brez difenila in drugih snovi pa so pomarance in limone iz Alžira, Maroka, Tunisa in Španije.

L. Mencinger

Piše dr. Valič Helena

Počitnice za vse otroke

»Zakaj bi moral naš fant ravno na morje? Domaj naj bo in dela naj, da bo kaj zaslužil za zvezke in knjige!« mi je zadnjič ugovarjal neki oče, češ, da nima denarja za zdravstveno kolonijo, v katero smo priporočili njegovega sina. Deček ima stalno vnetje obnosnih votlin, je bled in sub ter se nagiba k pljučnim katarjem.

Ni težko oporekat takim razlogom, če vemo, da obmorska klima izredno koristi otrokom s ponavljajočimi se anginami, vnetjem obnosnih votlin, s pljučnimi katarji ali pljučnicami, otrokom z alergičnimi obolenji kot so astma, ekzem ali elergična vnetja glasilk. Otroke pošiljamo na morje še zaradi raznih drugih obolenj. Tam se otroci okrepe v njihova kronična bolezni se zato pozimi manjkrat ponavljajo.

Manj potrebno se marsikom zdi pošiljati na morje na videzno zdravega otroka. Pravzaprav ne gre le za obmorsko podnebje. Vsaka sprememba klime lahko vpliva dražilno. Neješči otroci na počitnicah ali po povratku dobre ponovno tek, celodnevno bivanje na zraku, soncu in ob vodi jim vrne zdravo barvo, gibanje, plavanje tek in igra ob vodi pa jih okrepi. Plavanje je šport, ki bi ga moral obvladati vsak človek že zaradi lastne varnosti ob vodi. In kje je več priložnosti kot na morju, da se tega nauči? Ce pomislimo, kako utesnjen je naš šolar, ki preživi polovico dneva v šolski klopi, ostalo polovico pa pri učenju in precej manj pri igri — potem vsekakor potrebuje razgibanja in sprostitve v naravi. Prijetne počitnice med sovrstniki zunaj domačega okolja umirijo tudi mnoge nervozne otroke. Posebno tisti, ki močijo poslej, navadno v koloniji tega store več.

In kaj naj reče kmečki fanatici, ki mi je zadnjič pokazal svoje trde od dela ožljene dlani? Dopoldne šola, popoldne učenje in delo doma med počitnicami pa ves dan pomoci pri vsem kmečkem delu. Mar nima tudi on pravice do oddiha kot vsak delavec v tovarni ali kje drugje? Mar ne bi smel tudi on na počitnice, če že ne na morje, pa kam drugam, da se spocije in malo razgleda. En mesec prostosti privoščimo torej tudi šolarjem, saj bo preostal še en mesec za počitniško delo v tovarni, na polju ali kje drugje!

V tržiški občini imajo Dva odreda s 180 taborniki

Taborniki v tržiški občini so vključeni v dva odreda, in sicer v odred Severne meje Tržič in odred Kriške gore v Križah, medtem ko za uskladitev dela obeh odredov in za organizacijo skupnih akcij skrbi občinska zveza tabornikov. V obeh odredih je okoli 180 tabornikov. V kriškem je več kot polovica medvedkov in čebelic, medtem ko v tržiškem odredu prevladujejo starejši taborniki. Za svojo aktivnost sta odreda dobila že tudi več priznanj. Tako je odred Severne meje dobil najvišje ta'orniško priznanje v Sloveniji plaketo dr. Jožeta Potrca, medtem ko je klub starejših tabornikov iz odreda Kriška gora — Klub 18 — letos zasedel tretje mesto v republiškem tekmovanju za »Naš klub 1969«.

TABOR NA BISTRISKI PLANINI

Ceprav članstvo odreda Severne meje v zadnjem času ni preveč aktivno zaradi konca šolskega leta in zaradi pomanjkanja prostega časa, pa zelo uspešno deluje 40-članska četa v Preski, ki ima tri vode. Vsak teden imajo sestanke, na katerih se pogovarjajo o udeležbi na skupnih akcijah. Člani odreda Severne meje se sedaj pripravljajo tudi na več akcij. Največ priprav je zahtevalo republiško orientacijsko prvenstvo v Divači, saj je to najzahtevnejše taboriško tekmovanje, ki zahteva obilico znanja in izkušenj. Pri tem pride zlasti do izraza sposobnost orientacije na terenu, prilagoditev življenu v naravi ter poznavanje taboriške organizacije in zgodovine NOB.

Za dan borca bosta oba taboriška odreda iz tržiške občine odšla na Bistriski planino, kjer bodo postavili propagandni tabor, se pomerili v streljanju z zračno puško, na predvečer dneva borca pa jim bodo bortci ob tabornem ognju pripovedovali zgodbe iz naše revolucionarne preteklosti.

KRIZANI SO SI SAMI UREDILI SVOJ PROSTOR

Taboriški odred Kriške gore iz Križ pri Tržiču je bil ustanovljen šele lani, vendar ima danes že precej članov, med katerimi prevladujejo mlajši — medvedki in čebelice. Najmlajši člani kriškega odreda sedaj tekmujujo za spominsko značko Živka Lovšeta, kjer preizkušajo svoje znanje o taboriški organizaciji, posameznih taboriških nalogah in tudi o zgodovini NOB. Kot rečeno, pri kriških taboriških uspešno deluje tudi klub starejših tabornikov Klub 18, ki je letos zasedel tretje mesto v republiškem tekmovanju za »Naš klub 69«. Ko že pišemo o dejavnosti kriških tabornikov, nikakor ne smemo pozabiti, da so letos pomladni sami uredili prostor v bivši garniziji v Križah, kjer se sedaj zbirajo. Za ureditev omenjenega prostora so opravili več kot 1000 ur prostovoljnega dela.

ZTOB — PRIPRAVE NA LETNO TABORIJENJE

Na koncu naj spregovorimo še nekaj besed o delu občinske zveze tabornikov tržiške občine — ZTOB, ki je bila ustanovljena predvsem s tem namenom, da skrbi za usklajevanje med obehma odredoma in za organizacijo skupnih akcij in tekmovanj. Ob tem je potrebno poudariti, da je letos občinska zveza naletela na veliko razumevanje vseh družbenopolitičnih organizacij tržiške občine. Na občinski zvezzi se sedaj pripravljajo na letno taborjenje, ki ga bodo pripravili skupaj s kranjskim odredom Stražni ognji v Fažani pri Pulju od 27. julija do 9. avgusta. Omenimo naj še to, da sta se oba odreda udeležila tudi zborna gorenjskih tabornikov v Križah v okviru tradicionalnega športnega tedna, pripravili pa so tudi orientacijski pohod za prehodni pokal občinske konference ZMS Tržič.

Vili G.

Vsak dan veliko obiskovalcev

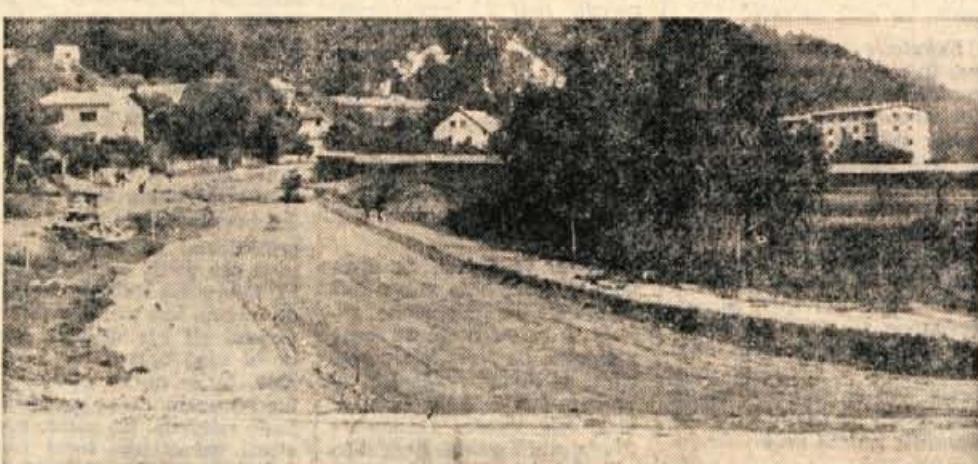
Muzej v Begunjah na Gorenjskem obišče vsak dan okoli 250 obiskovalcev, medtem ko jih letno zabeležijo okoli 35.000. Pred dnevi so imeli precej obiskovalcev z raznih šol, sedaj pa pričakujejo skupine delovnih kolektivov. Medtem ko je junija lani obiskalo begunjski muzej 11.000 obiskovalcev, jih je bilo v letošnjem juniju 8000. Begunjski muzej precej obiskujejo tudi tuji turisti, med njimi so najstvilnejši Nizozemci, Angleži, Italijani, Avstriji in Nemci. Za tuje so v veži muzeja pripravili v nemščini, italijanščini, francoščini in angleščini tudi kratki opis zgodovine begunjskega muzeja, medtem ko domačim obiskovalcem odgovarja na vprašanja Anton Potočnik, ki že tri leta vodi obiskovalce po muzeju. (vig) — Foto: F. Peran

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL**

merx
KAVA
užibek

Pred dnevi so delavci cestnega podjetja začeli krpati luknje na cesti skozi Begunje. Priponimo naj, da je bila ta akcija že res potrebna, saj je bila cesta bolj podobna njivi kot avtomobilski cesti. — Foto: F. Perdan

V Bistrici pri Tržiču nastaja drugi mestni center. Stevilnim stanovanjskim blokom in individualnim hišicam se bo kmalu pridružile že 120 stanovanj, ki jih gradita SGP Tržič in SGP Projekt iz Kranja. — Foto: F. Perdan

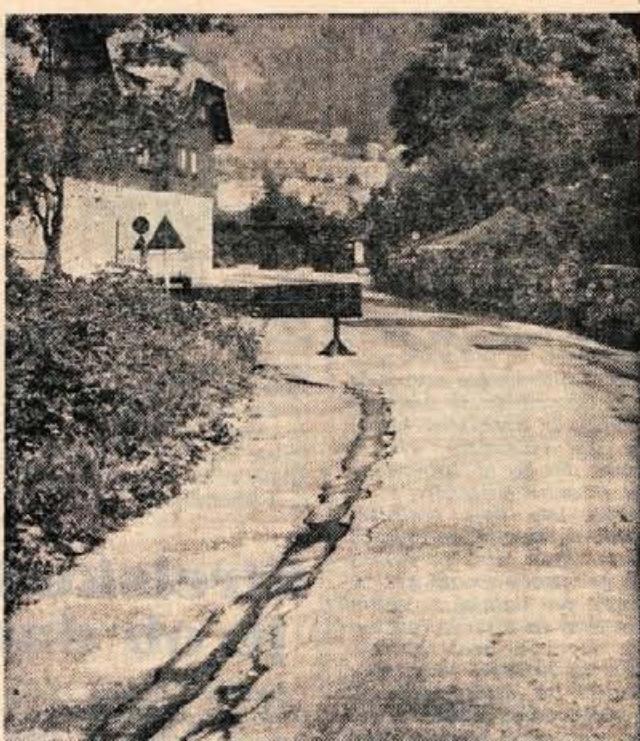

Pred kratkim so začeli v Tržiču preurejati poslopje kinematografske dvorane. Stavba je namreč precej ovirala promet, zato bodo del stavbe porušili, razširili pa bodo tudi samo cestišče. Kot računajo bodo dela končana do 25. septembra. Pred samo dvorano bodo uredili tudi sodobno čakalnico, nad njo pa bo dnevni bar s 35 sedeži. Pred dnevnim barom bo še terasa s 15 sedeži, prepleškati pa nameravajo tudi kinematografsko dvorano, ki ima 440 sedežev. (vig) — Foto: F. Perdan

Draga - lepa izletniška točka

Sotesko Drage opevajo tudi nekatere narodne pesmi in ker že dolgo nismo bili v tem gorenjskem kotu, smo se pred dnevi namenili tja. Že takoj na začetku ceste iz Begunj smo se začeli jeziti, saj je cesta v Drago skorajda obupna. V domu v Dragi smo se pogovarjali z oskrbnico Milko Škantarjevo, ki nam je povedala, da imajo največ obiskovalcev ob sobotah in nedeljah, med tednom pa zaidejo sem le nekatere skupine šolskih otrok. »Gotovo bi bilo obiskovalcev še več, če ne bi bila cesta tako slaba. Veste, že vsa tri leta, kar sem oskrbnica, nam obljudljava, da bodo cesto popravili, vendar je doslej ostalo le pri obljudbah. Milka Škantarjeva nam je še povedala, da imajo v domu dve sobi, v vsaki sta dve postelji, poleg tega pa imajo na vrtu in v samem domu še 120 sedežev. Enodnevno bivanje v domu stane 30 dinarjev. V. Guček — Foto: F. Perdan

Že nekaj mesecev prometni znaki na cesti med Pristavo in Tržičem opozarjajo na ožje cestišče. Na levem delu se je namreč cestišče pogreznilo in tako so vozniki primorani voziti le po enem delu cestišča. Morda bi kazalo ta del ceste popraviti, saj se lahko zgodi, da bo kdo zdrknil pod cestišče. Mogoče bi že oporni žid pomagal? (vig) — Foto: F. Perdan

Zlatorog PRESENEČA

Pred vojno so največje presenečenje povzročila kvalitetna Zlatorogova pralna mila z nagrado v obliki zlatnika.

Odtlej je minilo že dobrih 40 let, zgodbe o Zlatorogovih zlatnikih pa še krožijo med prebivalci številnih krajev naše dežele.

Zdaj zlatniki v Zlatorogovih kvalitetnih pralnih milih znova čakajo srečne dobitnike. Hkrati bomo s kolekcijami naših proizvodov nagradili tudi dobitnike predvojnih Zlatorogovih zlatnikov.

Naši dragi stari prijatelji, sporočite nam, kako ste v predvojnih letih našli zlatnike, kako ste se ob tem veselili, kakšna usoda je doletela vaše zlate nagrade.

Zlatorog

NAGRAJUJE ZVESTOBO

Cvetje v Cerkljah

Pet tednov je bila že pomlad, seveda na koledarju, pa mrzli krivec kar ni pustil soncu do moči in veljave. Skupine raznobarnih žefranov pa ducati velikih narcis ter zlatorumene forzitje in pod njihovimi vejam žopi pisanih jegličev ter tu in tam marjetic, pričarajo zgodne spomladanske razpoloženje. Gospodinje še urejujo vrtičke in trate pred hišami in kar tekmujejo, kje bo lepše. Pa to ni tekmovanje za skromno priznanje, ki ga vsako leto daje turistično društvo. Kosajo se brez zavisti. Naše žene in dekleta se pač nauče zmeraj kaj novega, pa hočejo z večjim znanjem in z večjo ljubeznijo napraviti svoje domove lepe in prijazne tudi zunaj, da jih bo družnica vesela in bo popotni začuden obstal in zadovoljno pokimal. Preko in balkonov se že obesajo nageljni, za okni zeleni prve pelargonije in se odprajo fuksije.

Na lanskem razstavi cvetja v Cerkljah so prav te domače lončnice z bogatim cvetjem ustvarjale ljubko pisansost in domačnost. Pogledal sem v knjigo vtipov, kjer je 550 podpisov zadovoljnih obiskovalcev. Lepo je s cvetjem v življenje, je zapisal Kamničan, ljubljanski ljubitelj pa: kdor cvetje goji, ta v srcu svojem hudoberi ni. Še bomo prišli v Cerklje, izjavljajo obiskovalci z Rakka. Velenjčanom pa bo razstava ostala še dolgo v lepem spominu.

Cerklianke bodo prav gočato za letošnjo razstavo pripravile spet lepo cvetje in verjetno tudi ustregle tistim, ki zele, da bi bil ob razstavi cvetja še semenj.

A. Kalan

Turistično društvo v Cerkljah že nekaj let skuša pri domačinih vzbudit željo po lepši urejenosti vrtov in vasi kot celote. V ta namen priredi vsako leto tekmovanje za najlepšo ureditev vrtov. Uspeh je večji iz leta v leto. Razstava cvetja pa je manifestacija uspehov doseženih na tem področju. Dosedanji razstavi sta zelo uspeli. Samo lansko razstavo cvetja si je na primer ogledalo 3000 obiskovalcev iz različnih krajev Slovenije, nekaj je bilo tudi tujcev. Za razstavo je prispevalo cvetje 80 domačnov ter več vrtnarjev, semernarna, botanični vrt iz Ljubljane in drugi.

Turistično društvo pripravlja prav sedaj tretjo razstavo cvetja, ki bo odprta od 4. julija pa do 7. julija. V načrtu imajo tudi nekaj novosti, ki bodo prireditev še posestrile.

F. P.

Tubkal čaka, odprava se je vrnila

V soboto, 21. junija, smo v našem časniku objavili krajski zapis o odpravi treh Kranjčanov na 4165 metrov visok Tubkal v Visokem Atlasu v Maroku. Roman in Karel Herlec ter Mate Bečič so se v ponedeljek, 23. junija, zgodaj zjutraj s kombijem odpeljali iz Kranja. Pot jih je vodila do Trsta in potem na jug Italije na Sicilijo. Ko pa so prišli v Palermo, so razočarani izvedeli, da vozi ladja v

Tunis samo enkrat na teden in ne vsak dan, kot so izvedeli na potovalni agenciji doma in v Trstu.

Sedemdnevno čakanje v Palermu bi bilo za vse tri malo predolg dopust. In tako smo se moralni zaradi slabe obveznosti agencij vrniti in odpravo preložiti, nam je povedal v ponedeljek zjutraj Mate Bečič.

A. Z.

Strelsko tekmovanje ob dnevnu borca

Strelska družina Franc Mrak iz Predoselj bo v petek dopoldne v počastitev dneva borca priredila strelsko tekmovanje z zračno in malokalibrsko puško in z malokalibrsko pištolem. Za to tekmovanje, ki pomeni svojevrstno novost, se je že prijavilo 16 ekip iz vse občine. Vsak član ekipe bo namreč moral streli z obema puškama in s pištolem. Po končanem tekmovanju pa bodo vse tri discipline ocenjevali po doseženih krogih. Najbolje se bo uvrsti-

la tista ekipa, ki bo v vseh treh disciplinah dosegla največ krogov.

Najboljša ekipa bo dobila pokal, naslednje štiri ekipe in pet posameznikov pa bodo bili diplome. Na tekmovanju bodo skušali oceniti sposobnost strelecov v vseh treh disciplinah. Če bo tovrstno tekmovanje uspelo, bo strelska družina Franc Mrak iz Predoselj v prihodnjem tekmovanju priredila vsako leto ob dnevnu borca.

A. Z.

Ob cesti proti Pšenični Polici koj pod cerkljanskim pokopališčem stoji lepa ogromna »farovška« lipa, stara najbrž toliko kot znamenje pod njo z vklesano letnico 1645. Nad dva metra visoka kamnita štiroglata piramida z železnim križem na vrhu je verjetno kužno znamenje; podobnih je po Slovenskem več, ker je v tistih letih bolezen hudo razsajala po naših krajih. Lani je strela odkrušila dobršen kos kamna, zgornji del je pa toliko magnjen, da je nevarnost, da se prekuče in razbije. Da zavaruje ta starci spomenik pred popolnim razpadom, bo svet krajevne skupnosti ob strokovni pomoči Spomeniškega varstva opravil potrebna dela, in to do 4. julija, ko bo turistično društvo za praznik borcev odprlo tridnevno razstavo cvetja. Ker ta cerkljanska prireditev privablja mnogo obiskovalcev, med njimi je veliko tujcev, je prav, da kužno znamenje turistom ne bo v spotiko in pohujšanje. A. K.

Stanovanjsko podjetje Škofja Loka razpisuje

I. javni natečaj

za oddajo mestnega zemljišča v uporabo za gradnjo stanovanjskih hiš v novem naselju

Podlubnik

v petek, 18. julija, ob 16. uri

v sejni dvorani občinske skupščine Škofja Loka.

Razpisni pogoji so vsem interesentom na voljo na oglasni deski Stanovanjskega podjetja Škofja Loka, Mestni trg 38/II.

Za lovce in ribiče...

Strelsko tekmovanje gorenjskih lovcev

V nedeljo, 29. junija, je bilo na prirejenem strelšču nad Tržičem tradicionalno strelsko tekmovanje za prvenstvo gorenjske lovske zveze, ki ga je priredila strelška komisija pri LZ Gorenjske. Tekmovanje je bilo razdeljeno na dve strelski disciplini: na strelijanje z malokalibrsko puško na tarčo srnjaka (tu je moral vsak tekmovalec stojte, brez optičnih pripomočkov) izstreliti v treh minutah 10 strelov na 35 m v tarčo srnjaka) in na strelijanje na glinaste golobe. Disciplina »strelijanje na glinaste golobe«, ki je naši širši javnosti manj pozna, drugod po svetu pa veliko bolj razširjena, je povsem »lovska« strelška disciplina. Strelec mora s puško šibrenico izstreliti umetnega goloba v letu (glinasto ploščico), ki ga metalni stroj izstrelji vsakič pod drugim kotom. Vsak tekmovalec streli na 10 golbov. Od 26 lovskeh družin se je tekmovanja udeležilo 15 ekip lovskeh družin.

Uspehi ekipa v strelijanju na tarčo srnjaka: 1. LD Storžič — Prestor Tone, Zupan Peter, Laknar Alojz 239 krogov

od 300 možnih; 2. LD Tržič 217 krogov; 3. LD Jesenice 200 krogov; najboljši posamezniki: 1. Prestor Tone (LD Storžič) 87 krogov od 100 možnih; 2. Stefe Drago (LD Tržič) 82 krogov, 3. Laknar Alojz (LD Storžič) 80 krogov.

Tečmovanja na glinaste golobe se je udeležilo 13 ekip. Zmagala je ekipa LD Jošt (Klemen Jože, Levičnik Milan, Fabjan Ivan), 25 sestreljenih golbov od 30 možnih. Druga je bila ekipa LD Senčur 23 golbov, tretje uvrščena pa ekipa LD Jesenice. Najboljši posameznik je bil Klemen Jože z 9 ustrelnih golbov od 10 možnih. V tej disciplini je bila ogrečena borba za drugo mesto, ko je kar 7 tekmovalcev sestreli 8 golbov. Šele po dopolnilnem strelijanju je drugo mesto zasedel Jakelj Damjan (LD Jesenice), tretje mesto pa Zorut Aldo (LD Senčur).

V primerjavi z rezultati prejšnjih let je tekmovanje pokazalo, da so dosežki gorenjskih lovev—strelcev iz leta v letu boljši.

B. G.

Letos bo razstavi cvetja v Cerkljah od 4. do 7. julija pridružena tudi lovska razstava

V NEKAJ STAVKIH

GORENJSKA — Čebelarji so z letošnjim prvim pridelkom tako imenovanim cvetličnim medom lahko zadovoljni, saj je bil medu kar precej. Na nekaterih področjih Gorenjske so imeli čebelarji srečo, da so lahko izstrelili iz satnic tudi nekaj zelo lepega zlata rumenega lipovega medu. Letos je na Gorenjskem lipa bogato cvetela kljub dokaj dolgi zimi. V tem času cvete tudi kostanj. Čebelarji pričakujejo precej tega nekoliko grenkega in rjavega medu. Če bo vremje ugodno, bodo predajo še enkrat točili cvetlični med, če bo šlo po sreči, pa bodo čebele nabirale tudi na akaciji, smrek in drugod. Čebelarski pridelki se navadno ravna po letini. Vse kaže, da bo medu letos dovolj, saj bo letina tudi dobrati. — an

PREDDVOR — Nov hotel Bor, ki ga gradi kranjsko podjetje Centrali tuk ob Jezero Črnjava v Predvoru, debiva vsak dan bolj dokončno podobo. Pričakujejo, da bo stavba v kratkem pod streho. Tako bo po vsej verjetnosti hotel dograjen do konca aprila 1970. V hotelu bo 80 postelj s kopalnicami, avtomatsko keglijšče, mali golf, igrišče za otroke ter terasa s 400 sedeži. — an

GORJE — Črni ribez je dozorel. Bera se bo začela ta teden. Zaradi mrzle zime in zapozne pomladi, je bera bolj pozna. Ribez tudi ni tako obredil kot lansko leto, saj cenijo, da ga bo manj za okoli tretjino ali celo več. Tudi zaradi odkupa ni še vse urejeno, pa tudi odkupna cena bo gotovo manjša. — J.A.

GORJE — Po nizinskih travnikih je košnja sena v glavnem že pri kraju. Seno se sedaj suši v kozoleh. Če štirinajst dni pa se bo že slišalo klepanje kos po višinskih senožetih. — Pridelek sadja ne bo posebno velik. Hrušk in sлив ne bo nič, le jabolka dobro kažejo. — J.A.

Radio

SREDA — 1. julija

8.08 Glasbena matineja z deli mojstrov klasicizma — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansamblji zabavne glasbe — 9.45 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Duet iz opere Veronika Deseniška — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Romanca, valček in legenda — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz češke koncertne glasbe — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazzu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi spored

14.05 Potovanje s popevkami — 15.00 Z ansamblji Jožeta Kampiča, Mojmirja Sepeta in Jožeta Privška — 15.35 Za prijetno razpoloženje — 16.02 Slovenske popevke s pevci — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Od tu in tam — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Vitez zalostne postave v orkestralnih barvah — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

CETRTEK — 3. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Iz zakladnice resne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski divertimento — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pesmi jugoslovenskih narodov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina pojde — 14.20 Operetne melodije — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomek iz opere Carmen — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Turizem in glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Bredo Kodela — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Z našimi pevci zabavne glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Za dobro voljo na predvečer praznika

Drugi spored

14.05 V vedrem ritmu z velikimi orkestri — 15.00 Frančeske popevke — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Nas intervju — 20.30 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 20.45 Spevi iz otroške igre — 21.15 Iz repertoarja mladih slovenskih koncertantov — 21.50 Salon komornega jazzu — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 4. julija

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Iz orkestralne glasbe za mladino — 9.05 Za praznično jutro — 10.05 Vesele pesmi naših najmlajših — 10.20 Nepremagljivost vsejjudske obramebe — 10.40 Pesmi borbe in dela — 11.20 V poletnem soncu — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Brez revolucije včeraj, danes in jutri — 14.05 Z obronkov Tater do naših sončnih poljan — 15.05 Molče trobental bo — 15.40 V sodobnih ritmih za mladi svet — 17.05 Mali koncert opernih ariji — 17.30 Radijska igra — 18.30 Simfonični plesi na koncertnih održih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Zabavna glasba — 20.00 O letosnjem festivalu zabavnih melodij — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.15 Za ples in razvedrilo — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Melodije za lahko noč

Drugi spored

14.05 Zvočna paleta ritmov in melodij — 15.00 Vesela godala — 15.35 Od popevke do popevke — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Počitniški žig — 19.15 Za vsakogar nekaj — 20.35 Radijska igra — 21.15 Portreti opernih solistov — 22.00 Naša zemlja,

naša pesem, naše življenje — 00.05 Iz slovenske poezije

SOBOTA — 5. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Čež travnike zelene z domačo glasbo — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Sopek jugoslovenskih samospevov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansamblji in pevci — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Polke in valčki z Dunaja — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje sopranistka Nada Vidmar — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje zbor »France Prešeren« iz Celja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Tip-pops — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Boruta Lesjaka — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Ivi Korošec — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesem v novi teden

15.30 Humoreska tega tedna — 16.05 Po domače — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestrov — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Godala v noči

Drugi spored

9.35 Glasbena srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Nedeljski koncert — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Virtuozen — 15.00 Odmevi z gora — 15.20 V narodnem tonu — 16.05 Od opere do opere — 19.15 Serenadini večer — 20.05 Sportna nedelja — 20.30 Strani iz slovenske proze — 20.50 Tri Debryssujevi preludi — 21.15 Večerna nedeljska reportaža — 21.25 Koncert New-Yorške filharmonije — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 7. julija

4.30 Dobro jutro — 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedne — 9.20 Paleta zvokov — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Balkanofonija — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert zobra Glasbeni matice iz Cleveland — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Hofmannove pripovedke — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.36 Iz arhiva zabavne glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s kvintetom bratov Avenik — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 21.20 Pisana paleta lepih melodij — 22.15 Za ljubitelje jazzu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi spored

14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pisana paleta zabavnih zvokov — 15.35 Minute ob lahkem glasbi — 16.02 V plesnem ritmu z majhnimi ansamblji — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Popevke in ritmi današnjih dni — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Samospevi Franza Schu-

**V podjetju
KAMNOSEŠTVO KRAJN
LAHKO NABAVITE**

nagrobne spomenike po izbiri, razne vase, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljamo tudi razne storitve ter oblagamo stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

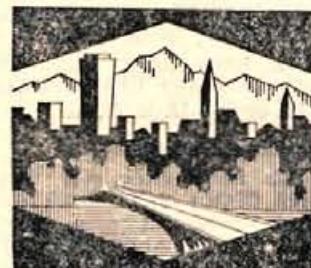
bera — 20.30 Svet in mi — 21.15 Haydnova ansambelska glasba — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 8. julija

8.08 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski divertimento — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahkem glasbe — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz Choninovih klavirskih albumov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert — 18.15 V torku nasvidenje — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Maksa Kumra — 20.00 Radijska igra — 20.47 Pesem godal — 21.00 Parada popevk — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansamblji jugoslovenskih radijskih postaj

Drugi spored

14.05 Melodije s tekočega traku — 15.00 Pol ure z orkestrom Michel Legrand — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Drobne skladbe mojstrov zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Prizori Ijubosunna na opernem odru — 21.15 Večerni concertino — 22.00 Recital čembalisti Malcolm — 23.30 Poletne noči — ciklus pesmi — 00.05 Iz slovenske poezije

XIX. GORENJSKI SEJEM**V KRAJNU**

8.—19. VIII. 1969

Drugi spored

14.05 V ritmu z mladimi — 15.00 Cikcak z majhnimi ansamblji zabavne glasbe — 15.35 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Jazz na drugem programu — 20.05 Sobotnih petinpdeset minut — 21.15 Operni koncert — 22.30 Odmevi z domačimi in tujih glasbenih odrov — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 6. julija

4.30 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.44 Skladbe za mladino — 9.05 Srečanje v studiu — 14—10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Z novimi ansamblji domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Glasba ne pozna meja — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi —

Drugi spored

14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pisana paleta zabavnih zvokov — 15.35 Minute ob lahkem glasbi — 16.02 V plesnem ritmu z majhnimi ansamblji — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Popevke in ritmi današnjih dni — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Samospevi Franza Schu-

**obiščite
nas
v 100
trgovinah
po
gorenjski**

**Z
K
Ž
VILA**

Televizija

SREDA — 2. JULIJA

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 20 slavnih (RTV Zagreb) — 18.30 Velika pustolovščina, 19.00 Pisani trak, 19.15 Niso samo rože rdeče (RTV Ljubljana) — 19.45 TV prospect (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Kar hoče — predstava drama SNG Maribor, 22.35 Glasbena oddaja, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.30 Kronika, 17.45 20 slavnih (RTV Zagreb) — 18.30 Svet divilne, 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

CETRTEK — 3. JULIJA

14.00 Teniški turnir (Evrovizija) — 17.45 Tiktak, 18.00 Zapojte z nami, 18.15 Narodna obramba, 18.45 Filmski spored, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Samomorilci so med nami — oddaja iz cikla Mali oglasi, 21.35 Kulturne diagonale, 22.10 Orion — serijski film, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.30 Kronika, 17.45 Spored JRT, 18.15 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 18.45 Filmski omnibus (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 4. JULIJA

14.00 Teniški turnir — finale žensk (Evrovizija) — 18.30 Jan Eyre — nadaljevanje filma, 19.00 Po Sloveniji, 19.20 Dokumentarni film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik z dodatkom, 21.00 3-2-1, 21.05 Nasprotja — jugoslovenski film, 22.15 Poletnji quiz, 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.45 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.00 Panorama, 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SOBOTA — 5. JULIJA

14.00 Teniški turnir — finale moških (Evrovizija) — 17.40 Nove melodije, 18.10 Disneyev svet, 19.00 Danes in jutri, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Srečanje z našimi kamerami na izseljenskem pikniku v Loki, 21.25 Rezervirano za smeh, 21.40 Inšpektor Maigret, 22.30 TV kazipot, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 16.45 Kronika (RTV Zagreb) — 17.00 Narodna glasba, 17.30 Oddaja za otro-

ke, 18.30 S kamero po svetu, 19.00 Jugoslovanska revolucija (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 6. JULIJA

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.25 Poročila, 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otroška matinija, 11.50 TV Kazipot (RTV Ljubljana) — 15.45 Sahovski komentar (RTV Zagreb) — 16.15 Atletski troboj (RTV Sarajevo) — 18.05 Pirat — japonski film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Fantje in dekleta — humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 Propagandna oddaja, 22.08 TV dnevnik (RTV Beograd) — 22.28 Rokomet Jugoslavija : SZ, 23.30 Gimnaestra da iz Basla (RTV Zagreb) — Drugi spored: 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 7. JULIJA

18.35 Slonček Simbo (RTV Ljubljana) — 18.50 Človek ne jezi se — zabavna oddaja (RTV Zagreb) — 19.20 Znanost in mi, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 TO — drama, 21.35 Koncert za obo in orkester, 21.50 Poročila (RTV Ljubljana) —

AMD PODNART

sporoča, da je

ZACETEK TECAJA za voznike A, B, C in F kategorije v nedeljo, 6. julija, ob 8. uri v domu AMD Podnart.

Drugi spored: 17.30 TV zaslonski (RTV Sarajevo) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Zabavna oddaja, 19.20 TV pošta, 19.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 8. JULIJA

18.30 Risanka, 18.40 Po Sloveniji, 19.00 Od Ljubljane do Otočca, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Romanov in Julija — ameriški film, 22.20 Ljubljanski jazz festival 1969, ... Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Risanka, 18.00 Oddaja za otroke, 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža (RTV Sarajevo) — 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

2. julija zah. nemški barv. CS film PO SLEDOVIH SOKOLA ob 16., 18. in 20. uri

3. julija franc. barv. CS film OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 16., 18. in 20. uri, amer. barv. CS film VELIKA ZEMLJA ob 22. uri

4. julija zah. nem.-špan. barv. CS film ZLATA BOGINJA RIO BENA ob 15., 17. in 19. uri

5. julija zah. nem.-špan. barv. CS film ZLATA BOGINJA RIO BENA ob 16., 18. in 20. uri

6. julija zah. nem.-špan. barv. CS film ZLATA BOGINJA RIO BENA ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. CS filma KORAKI REVOLVERASA ob 21. uri

7. julija amer. barv. CS film KORAKI REVOLVERASA ob 16., 18. in 20. uri

8. julija amer. barv. CS film KORAKI REVOLVERASA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

2. julija amer. CS film NA OBALI ob 18. in 20. uri

4. julija zah. nem. barv. CS film PO SLEDOVIH SOKOLA ob 14. uri in 18.30, amer. barv. CS film VELIKA ZEMLJA ob 16. in 21. uri

5. julija franc. barv. film OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 18. in 20. uri

6. julija franc. barv. CS film OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 14. in 18. uri, amer. barv. film SNEG NA KILIMANDŽARU ob 16. in 20. uri

7. julija zah. nem. barv. CS film PO SLEDOVIH SOKOLA ob 18. uri, zah. nem.-špan. barv. CS film ZLATA BOGINJA RIO BENA ob 20. uri

8. julija zah. nem.-jug. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

4. julija angl. barv. CS film MOST NA REKI KWAIJ ob 19.30. uri

5. julija angl. barv. CS film MOST NA REKI KWAIJ ob 20. uri

6. julija angl. barv. CS film MOST NA REKI KWAIJ ob 16.30, amer. barv. CS film V SENCI ZOROA ob 19.30.

Tržič

2. julija angl. barv. CS film QUILLERJEVO POROCILO ob 18. in 20. uri

5. julija amer. barv. film SNEG NA KILIMANDŽARU ob 18. in 20. uri

6. julija amer. barv. film SNEG NA KILIMANDŽARU ob 10. uri, franc. - italij. barv. film MASCEVALEC Z MECEM ob 16., 18. in 20. uri

7. julija franc.-italij. barv. CS film MASCEVALEC Z MECEM ob 18. in 20. uri

8. julija amer. barv. RAZBELJENI SAMOKRESI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

3. julija amer. barv. CS film LOVCI NA SKALPE ob 18. in 20. uri

4. julija amer. barv. CS film LOVCI NA SKALPE ob 16., 18. in 20. uri

5. julija amer. barv. CS film VELIKA ZEMLJA ob 17.30 in 20. uri

7. julija amer. barv. film SNEG NA KILIMANDŽARU ob 18. in 20. uri

8. julija amer. CS film WINCHESTER 73 ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

2. julija švedski film LJUBIMEC ob 19. uri

3. julija švedski film LJUBIMEC ob 20. uri

5. julija amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 20. uri

6. julija amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 15., 17. in 19. uri

Skofja Loka SORA

2. julija amer. barv. film CENA MASCEVANJA ob 18. in 20. uri

3. julija amer. barv. CS film HOTEL RAJ ob 18. uri, angl. barv. CS film LAWRENCE ARABSKI ob 20. uri

4. julija amer. barv. CS film HOTEL RAJ ob 17. uri, angl. barv. CS film LAWRENCE ARABSKI ob 19. uri

5. julija angl. barv. CS film LAWRENCE ARABSKI ob 16. in 20. uri

6. julija angl. barv. CS film LAWRENCE ARABSKI ob 15. in 19. uri

8. julija amer. barv. film TRIJE NA KAVCU ob 20. uri

Radovljica

2. julija angl. film VRNETVIZ PEPELA ob 18. uri, angl. barv. film POLJUB ZA MORILCA ob 20. uri

3. julija amer. bārv. film RAZBELJENE PISTOLE ob 18. uri, švedski film MOLK ob 20. uri

4. julija angl. film VRNETVIZ PEPELA ob 16. uri

Upravni odbor zavoda

SLUŽBE PRAVNE POMOCI V KRAJU

razpisuje
delovno mesto

šefa zavoda

Pogoji:

diploma pravne fakultete in opravljen sodniški ali odvetniški izpit.

Razpis bo zaključen 17. julija 1969. Interesenti naj se prijavijo na naslov: Služba pravne pomoći, Kranj, Trg revolucije 1.

angl. barv. film POLJUB ZA MORILCA ob 18. uri, amer. barv. CS film UKROČENA TRMOGLAVKA ob 20. uri

5. julija amer. barv. CS film UKROČENA TRMOGLAVKA ob 18. uri, švedski film MOLK ob 20. uri

6. julija amer. barv. film RAZBELJENE PISTOLE ob 16. uri, amer. barv. CS film UKROČENA TRMOGLAVKA ob 18. uri, švedski film MOLK ob 20. uri

7. julija amer. film NAREDNIK JORK ob 20. uri

8. julija angl. film ENA NOC V LONDONU ob 20. uri

Bled

2. julija amer. barv. CS film GROFICA IZ HONG-KONGA ob 18. in 20.30

3. julija amer. film VIVA ZAPATA ob 18. in 20.30

4. julija amer. film VIVA ZAPATA ob 18. in 20.30

Jesenice RADIO

2. julija amer. barv. CS film NE ZGECKAJ ME

3. julija amer. film EN DAN NA DIRKAH

4. julija špan. barv. film KO TE BE VEC NE BO

5.-6. julija italij. barv. film OSUMLJENEC IZ NEVADE

7. julija amer. film TENKA RDECA CRTA

8. julija amer.-italij. barv. film NEPREKOSLJIVI

Jesenice PLAVZ

2. julija amer. film EN DAN NA DIRKAH

3.-4. julija amer. film SKRIVNOSTNA VOJNA HARRYJA FRIGGA

5.-6. julija amer.-italij. barv. film NEPREKOSLJIVI

7.-8. julija italij. barv. film OSUMLJENEC IZ NEVADE

Zirovnica

2. julija amer. barv. CS film MADAME X

6. julija amer. film SKRIVNOSTNA VOJNA HARRYJA FRIGGA

Dovje-Mojsstrana

3. julija amer. barv. CS film MADAME X

5. julija amer. film SKRIVNOSTNA VOJNA HARRYJA FRIGGA

6. julija amer. barv. CS film NE ZGECKAJ ME

Kranjska gora

3. julija amer. barv. CS film NE ZGECKAJ ME

5. julija amer. barv. CS film MADAME X

6. julija špan. barv. film KO TE BE VEC NE BO

MEDNARODNI GORENJSKI SEJAM

V KRAJU, OD 8. DO 19. VIII. 1969.

Prodam

Prodam skoraj nov originalni italijanski TRAKTOR pasquali, 18. KM, z obračalnim PLUGOM. Naslov v oglašnem oddelku 3222

Prodam STELJO in KOSNJO. Zg. Brnik 6, Cerknje 3223

Prodam dobro ohranljeno kuhinjsko in dve sobni OMA-RI. Ogled od 16. do 20. ure, v nedeljo od 10.—14. ure. Kranj, Mlakarjeva 5 3224

Prodam rabljene DESKE, BANKINE in PUNTE. Sp. Besnica 54 3225

Prodam žlindrine KVA-DRE. Zg. Besnica 73 3226

Prodam malo rabljeno KOSILNICO alpina. Zan, Pševno 5, Zg. Besnica 3227

Prodam TELICO, 20 mesecev staro, dobre pasme. Fabjan Franc, Zg. Besnica št. 50 3228

Kmetovalci!

Na zalogi imamo omejeno število slamoreznic EPPLE za dinarje. Cene zmerne. Pohitite z nakupom! Priporoča se kmetijska zadruga Sloga Kranj

Prodam 6 tednov stare PRASICE in vprežne GRABLJE. Lahovče 42, Cerknje 3229

Prodam zazidljivo PARCELO v Cirčah. Ogled od 15. ure dalje. Informacije Savska cesta 54, Kranj, Dolinar Marjan 3230

Prodam MLATILNICO, pri kateri gre žito izbrano v vreče. Sp. Otok 22, Radovljica 3231

MISLITE

PRAVOČASNO

NA STANOVANJE!

Prodam

Nagrobne spomenike po izbiri in naročitu iz najboljših marmorjev ter vsa kamnoseška dela opravlja BORIS UDOVČ, kamnoštevo Naklo telefon 21-058

Prodam 700 kosov POLORITA 5 cm. Naslov v oglašnem oddelku 3232

JARCKE, stare 3 mesece, dobite na farmi »JEREBCA«, Senično 27, Golnik 3233

Prodam visče GORENJ-SKE NAGELJNE. Bašelj 8, Preddvor 3234

Prodam avto-anteno in 3 pol FOTELJE. Britof 140, Kranj 3235

Poceni prodam TELEVIZOR RIZ. Šifrer Franjo, Gradnikova 2, Kranj 3136

Motorna vozila

Ugodno prodam dobro ohranjen DKW-JUNIOR F-11 z radioaparatom. Binkelj 23, Škofja Loka 3236

Ugodno prodam MOPED kolibri in kombiniran nemški OTROSKI VOZICEK. Britof 17, Kranj 3237

Poceni prodam dva MOPEDA kolibri. Tenetiše 12 3238

VESPO GS 150 ccm, odlično ohranljeno, prodam. Gogala, Ljubljanska c. 5, Kranj 3239

Ugodno prodam dobro ohranjen FIAT 750, plačljivo tudi s čekom. Jože Nunar, Pristava 31 pri Tržiču 3240

Ugodno prodam MOTOR maks 175 ccm. Dam tudi na ček. Naslov v oglašnem oddelku 3241

Zelo ugodno prodam nov motor JAVA 175 ccm in instrumente: KITARO, POZAVNO, TROBENTO. Kokal Anton, Tomšičeva 93, Jesenice 3242

Prodam MOTOR puch 175 ccm. Lotrič, Elektarna Škofja Loka 3244

Stanovanja

Na Jesenicah prodam dvojni trisobno STANOVANJE z vrtom in lokalni, primerno za trgovino ali obrt. Možna tudi gradnja GARAŽE. Ponudbe poslati pod »ugoden nakup« 3243

Zamenjam dvosobno komforntno STANOVANJE na Jesenicah za enako v Radovljici ali Lescah, Bledu, Kranju. Ponudbe poslati pod »tako« 3245

KUPIM vseljivo dvostanovanjsko HISO ali v gradnji v Kranju ali okolici. Gorjanc Karel, Gorenjsavska 6, Kranj 3246

Nujno in poceni prodam prenovljeno takoj vseljivo HISO v Zirovnici, Moste 94 na Gorenjskem 3247

Mladoporočenca, intelektualca, iščeta neopremljeno SOBO s kuhinjo ali stanovanje v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod (za nekaj let) 3248

Opremljeno SOBO oddam tudi mlajšim ZAKONCEM. Naslov v oglašnem oddelku 3249

Toplo se zahvaljujem primariju ginekološke bolnišnice v Kranju dr. Vetrju, operatorju dr. Pantarju, asistentoma dr. Avšiču in dr. Trojarjevi, dr. Pustovi in Fras Majdi za uspešno operacijo. Hvala tudi vsem njegovim sodelavcem, medicinskim sestram in strežnemu osebju.

Hvaležna
Marija Košir,
Kranjska gora

Kupim

Kupim 3 PRASICE od 70 do 80 kg težke. Potočnik Viktor, Bistrica 10, Duplje 3250

Zato
varčujete
pri

Gorenjski kreditni banki

Kredit

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja po 2% obrestni meri.
Poleg tega lahko pri ZREBANJU zadanete lep dobitek.

Ostalo

TAPETE, TAPISOME polagan. Kranj, telefon 22-630
3138

ROLETE LESENE, PLASTICNE, ZALUZIJE naročite zastopniku Spilerju, Ra-

dovljica, Gradnikova 9. Pišite, pridem na dom 2601

Zaposlyve

VAJENCA za mizarsko obrt ali za priučitev sprejme Jošt Hinko, Naklo 51 3251

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem dr. Mayerju in medicinski sestri Mariji za dolgotrajno zdravljenje. Kokalj Valentin 3252

V gostilni**»NA JAMI«**

v Šenčurju dobite vsak dan na raznju pečengo sedejka.

Vabljeni

RAZPIS

Komisija za štipendije skupščine občine Kamnik razpisuje na podlagi pravilnika o štipendijah skupščine občine Kamnik in zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje (Ur. list SRS, št. 26/67) za šolsko leto 1969/70 naslednje štipendije:

Vrsta šole	Število štipendij
Višja upravna šola	3
štiriletna administrativna šola	1
srednja vzgojiteljska šola	2
šola za otroške negovalke	1
gimnazija	3
biotehnična fakulteta	2

Posebni pogoji: Prednost štipendije imajo občani občine Kamnik, ki dosegajo najboljše študijske uspehe in kažejo nadarjenost za nadaljnji študij, živijo pa v slabih materialnih razmerah in jim je zaradi tega nadaljnji študij otežen ali onemogočen.

Pogoje bo komisija ugotovila na podlagi testiranja. Razpis velja do 31. julija 1969.

Folklorna skupina TD Šk. Loka

Okoli petdeset mladincev in mladih članov folklorne skupine turističnega društva Škofja Loka se te dni marljivo pripravlja za nastop na tradicionalnem izseljeniškem pikniku, ki bo 4. julija na vrtu škofjeloškega gradu.

Začeli so pravzaprav pred nekaj mesecih v mrzlem gasilskem domu. Sprva je vadilo le pet parov. Ko je število članov naraslo, so se morali preseliti v prostornješo Loko gledališče. Tu pa so natele na težave, saj morajo za eno vajo v mali dvorani plačati 30 din, za vajo na odru pa 50 din.

Folklorno skupino poučuje Zdenko Rebič, ki je prej dolga leta vodil folklorno skupino pri kulturno-umetniškem društvu Škofja Loka.

Trenutno je v skupini 46 članov, starih od 16 do 24 let. Nastopal so do sedaj na dveh večerih prireditve Pesmi in plesi narodov Jugoslavije v Škofji Loki. Sodelovali so tudi v Beogradu na osrednji proslavi Titovega rojstnega dne. Te dni pa sodelujejo na piknikih za tuje goste, ki jih prireja turistično društvo Kranj.

S. Jesenovec

Atletske vesti

Na stadionu Borisa Kidriča v Celju je bilo v soboto in nedeljo finalno tekmovanje za atletski pokal SFR Jugoslavije za člane in članice. V to zaključno prireditve so se uvrstili predstavniki 27 atletskih kolektivov iz vseh republik razen Crne Gore. Za kranjski Triglav so nastopili štirje člani.

V končni uvrstitvi so zasedli deseto mesto. Že četrtek zapored je zmagala ekipo Crvene zvezde iz Beograda. Med posamezniki je bil pri Triglavu najboljši Polde Milek. REZULTATI — višina: 1. Todosijević (CZ) 209, 2. Milek (T) 206, 9.—11. D. Prezelj (Tr) 185; daljina: 1. Rak (CZ) 7,52, 4. Milek (Tr) 7,17; troskok: 1. Babić (Sar) 15,48, 10. D. Prezelj (Tr) 13,98; palica: 1. Tišma (CZ) 440, 4. Konc (Tr) 390, 10.—11. Krumpak (Tr) 360. V teku na 3000 m z zaprekami je za ekipo JNA Beograd nastopil tudi Triglavjan Bernard Šraj, ki se je z rezultatom 9:18,6 uvrstil na odlično tretje mesto. Zmagal je Kokić (CZ) z 9:03,2.

Huda bolezen je iz naše srede iztrgala ljubljeno

Slavko Škrjanc

por. Eržen, uslužbenka banke SDK v Kranju

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 3. 7. 1969, ob 16. uri izpred hiše žalosti, Trstenik št. 26

Neutolažljivi: mama, sestre, Nada, Marica, Francka, Jožica, bratje: Lojze, Peter, Vinko z družinami in nečakinja Stanka z družino

Trstenik, dne 1. 7. 1969

Zahvala

Ob bridki in kruti usodi, ki nam je iztrgala našega ljubega sina in brata

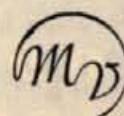
Bogdana Jurca

učenca 7. razreda osemletke v Gor. vasi

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako polnoštevilno spremili v njegov preran grob. Posebno se zahvaljujemo ravnatelju šole tov. Jelovčanu in tov. profesorjem ter njegovim sošolcem. Srčna hvala g. župniku iz St. Oselice za tolažilni govor in vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh. Hvala vsem, ki ste zasuli njegov preran grob z venci in cvetjem.

Žaluoči: oče Aleksander, mati Jožica, brata Branko, Marjan in drugo sorodstvo.

Kladje, dne 27. junija 1969

VALENTIN barve - laki

FERLACH — BOROVLJE

Klagenfurter Strasse 29

POSEBNO:

- specijalni tipizirani laki za vse avtomobile
- zavesa iz dralona in diolena

VSEH VRST IN KAKOVOSTI

- obloge za tla, preproge
- parfumerija in drogerija
- prvovrstna čistilna sredstva
- in še mnogo drugih specijalnih artiklov

Igra z vžigalicami

V soboto, 28. junija, popoldne je zagorela drvarnica, last trgovine Elieta, v Cankarjevi ulici v Kranju. V bližini so se otroci igrali z vžigalicami. 11-letni deček je vžigalico vrgel v drvarnico, kjer se je vnel papir in nato še cela drvarnica. Otroci so najprej sami poskušali gasiti, nato pa so poklicali na pomoč gasilce.

Obiščite
BISER HORTIKULTURE
ARBORETUM
VOLČJI POTOK
PRI KAMNIKU

Nesreče zadnjih dni

Na cesti prvega reda na Koroški Bell je v petek, 27. junija, nekaj pred peto uro zjutraj voznik osebnega avtomobila nemške registracije Borivoje Vukadinović zaviral pred srečanjem z drugim avtomobilom. Pri tem je njegovo vozilo zaneslo, tako da je trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Jure Jurajevčič iz Ljubljane. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 12.000 N din.

V petek okoli 13. ure popoldan se je na poljski poti v Gorenji vasi pripetila prometna nesreča. Franc Troha iz Stare Loke se je peljal na mopedu. Iz nasprotne smeri pa je pripeljala Marija Jenko na motorni kosički. Oba voznika se zaradi visoke žive meje nista pravočasno opazila. Mopedist je z desno nogo zadel v rezilo kosičnice.

Na cesti drugega reda med Železniki in Zalim logom je v nedeljo dopoldne voznik motornega kolesa Franc Tratnik iz Martinj vrha zadel Ivanko Trdina, ki je šla s prijateljico po desni strani ceste. V nesreči se je Trdinova huje ranila.

Istega dne okoli šeste ure zvečer je voznica osebnega avtomobila Edvarda Mušič iz Idrije zaradi prehitre vožnje po cesti na Trebiji v ostrem desnem ovinku zapeljala s ceste, kjer se je avtomobil prevrnil. V nesreči je bil sopotnik Salit Mušič lažje ranjen. Škode na avtomobilu je za 3500 N din.

Na cesti prvega reda v Naklem je v nedeljo zvečer okoli šeste ure voznik osebnega avtomobila Marjan Šorl z Bleda pri zavijanju na levo zaprl pot nasproti vozečemu avtomobilu avstrijske registracije. Pri trčenju je bil laže ranjen sopotnik v Šorlovem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 6000 N din.

Na cesti med Kokrico in Naklom je v ponedeljek okoli pol devete ure zvečer neznani voznik na motorju jawa pri srečanju s kolesarjem Antonom Mohoričem iz Britofa zapeljal na levo stran ceste in s krmilom motorja zadel kolesarja v zapestje leve roke ter mu jo hudo ranil. Motorist ni ustavljal.

Kranj, 1. julija. Danes okrog 11. ure je pričelo goreti stanovanjsko poslopje na Kokrici 152 pri Kranju, last Toneta Bučka. Pogorelo je ostrešje. Vzroki požara, ki so ga pomagali gasiti poklicni gasilci iz Kranja in prostovoljno gasilsko društvo Kokrica, še niso znani. Povzročena škoda znaša približno 13.000 N dinarjev.

Kranj, 1. julija. Danes okrog 12. ure so postajali milice na Jesenicah obvestili da se je na Kredarici pripetila nesreča, v kateri sta bila ranjena Janko Rekar, meteorolog, in uslužbenka doma na Kredarici. Reševanje vodi dr. Robič Andrej. Na pomoč so poslali helikopter in dve ekipi gorskih reševalcev iz Mojstrane in z Jesenic. V času, ko to poročamo, reševanje še traja.

L. M.

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah Razcvet jeseniške odbojke

Na Jesenicih se je pravkar končala odbojkarska sezona, v kateri je odbojkarski klub dosegel velike uspehe tako v kvantitetnem kot kvalitetnem pogledu.

Letos so prvič osnovali pionirsko ekipo in tudi organizirali pionirsko slovensko prvenstvo. Za pionirski načinjaj pa dobro skrbe tudi na vseh osnovnih šolah. Na pionirskem prvenstvu sta nastopili kar dve jeseniški ekipi. Na slovenskem prvenstvu pa so nastopili tudi mladinci in mladinke. Lani so bile mladinka slovenske prvakinja. V radovljiko-jesenški odbojkarski ekipi pa nastopajo kar tri ekipe z Jesenic — ekipa Kovinarja z gimnazije, železarskega izobraževalnega centra in mladinska ekipa kluba. Poleg tega pa v tej ligi iz jeseniške občine sodelujeta še ekipe Javornika in Žirovnice. Ekipa Kovinarja pa nastopa tudi v II. slovenski ligi.

Clanska moška ekipa pa je letos dosegla svoj največji uspeh. V II. zvezni ligi je osvojila odlično tretje mesto in tako postala druga najuspešnejša ekipa v Sloveniji za ravenskim Fužinarjem. Zanimivo je to, da v vsem prvenstvu niso izgubili doma nobenega srečanja. Ves ta čas pa se je klub boril z velikimi finančnimi težavami, kar tudi precej vpliva na igranje moštva.

Pred nedavnim pa se je končal tudi spomladanski del slovenskega prvenstva za članice. Jeseničanke so proti vsem pričakovanjem v Celju premagale favorizirane domačinke in lanskotne prvakinje, ki na svojem igrišču že več let niso okusile poraza. Jeseničanke so po končanem prvenstvu z enim porazom na drugem mestu zaradi slabše razlike v setih za Celjankami in pred Mariborom, ki ima tudi eno izgubljeno tekmo. Vse to kaže na veliko izenačenost ekip v ženski odbojkarski ligi.

Prav gotovo se bodo ti uspehi še nadaljevali, saj bodo vse ekipe še naprej vadile pod dobrim strokovnim vodstvom. Ekipa so letos vodili prof. Smitek, prof. Krevsel ter Bajt, Bogataj in Kovacič. Zaradi njihovega dobrega strokovnega vodenja so tudi ekipe lahko dosegle take uspehe.

Z. Fele

Ustanovili so športno društvo Lubnik

Pred dnevi so v Sv. Duhu ustanovili novo športno društvo — SD Lubnik. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo okoli 50 mladincov, ki so bili pobudniki za ustanovitev nove telesnovzgojne organizacije. V društvu bodo de-

lovale zdaj naslednje sekcije: nogometna, namiznoteniška, sekcija za smučanje in šahovska sekcija.

Zgradili so že nogometno igrišče, v načrtu pa imajo še več delovnih akcij.

J. Starman

S konference komisije za namizni tenis ObZTK Kranj Najuspešnejša sezona

Pred dnevi je bila II. letna konferenca komisije za namizni tenis Kranj. Udeležili so se je predstavniki klubov in sekretar ObZTK Kranj tov. Polak. Sekretar je najprej podal poročilo o dejavnosti komisije v pretekli sezoni. Splošna ugotovitev je bila, da je komisija od svoje ustavnitve, 1. 1966, v zadnjih sezoni delovala najuspešnejše. Vodila je tekmovanje v petih občinskih ligah, kjer je sodelovalo 26 ekip in organizirala več občinskih turnirjev za vse kategorije ter seminar za sodnike. Izvedla je tudi tekmovanje za pokal maršala Tita na svojem področju. Komisija je to leto delovala bolj homogeno, saj je bilo opravljanje funkcij razdeljeno na vse člane komisije.

V naslednji točki je sledilo poročilo trenerja za NT pri ObZTK kjer se je dotaknil nekaterih perečih problemov. Med drugim je dejal, da je dejavnost po klubih premalo organizirana in da je usmerjena zgodaj na rekreativno dejavnost starejših članov, medtem ko so pionirji v večini klubov zapostavljeni. Izjema je NTK »Adergas«, ki je edini poslal pionirsko ekipo na občinsko prvenstvo. Iz poročila je razvidno, da trenerjeva aktivnost v obliki obiskov po klubih ni bila uspešna zaradi nezadostnega interesa klubov. Trener je predlagal, da bi v prihodnji sezoni raje organizirali skupne treninge za pionirje vseh klubov.

Pri volitvah nove komisije so udeleženci konference sklenili, da naj le-ta ostane v isti sestavi in, da naj se poveča za dva člena Komisijo za leto 1969/70 sestavljajo tile člani: ing. Stane Rebolj, Rajko Cuk, Pavel Plevel, Marko Hafner, Danica Babnik, Vinko Čebulj, Janez Zupan, Jože Mohar, Mirko Janškovec, Ljubo Đorđević, Janko Štrukelj in Anton Novak.

Ob koncu sezone je komisija izdelala rang-lestvice tekmovalcev občinskega razreda.

Kranjska gora tretja

Tudi v ženski konški rokometni ligi so pred dnevi končali s tekmovanjem. V dveh zaostalih tekmah zadnjega kola sta bila dosežena naslednja rezultata: Selca B : Škofja Loka 5:6, Kranjska gora : Borec 11:11. Od gorenjskih predstavnikov se je najbolje uvrstila Kranjska gora, ki je zasedla tretje mesto. Končni vrstni red je naslednji: 1. Slovan B 32, 2. Usnjar 27, 3. Kranjska gora 21, 4. Šešir — Škofja Loka 18, 5. Storžič 17, 6. Borec 15, 7. Olimpija B 15, 8. Steklar B, 9. Mokerc 11, 10. Selca B 5.

Najboljše strelke: Žerjav (Kranjska gora) in Bitenc (Slovan) po 87, Pečar (Kranjska gora) 84 zadetkov itd.

Kuhar

7. Seliškar (D. d.) 35, 8. Gašperšič (Kr) 30, 9. Manfreda (Tr) 30, 10. Pirc (Tr) 25;

MLADINKE — 1. Novak L. 140, 3. Zakojič (Tr) 130, 4. Tomšič (Kr) 80, 5. Ožeg (Tr) 55, 6. Hrustič (D. d.) 40, 7. Pišljer (Kr) 35, 8. Lukancič (Kr) 30;

PIONIRJI — 1. Maršič (Kr) 160, 2. Poljak (Tr) 150, 3. Pirc (Tr) 117, 4. Rot (Kr) 90, 5. Novak (Tr) 85, 6. Prislan (Tr) 75, 7. Manfreda (Tr) 70, 8. Koželj (Kr) 70, 9. Švabič (Tr) 55, 10. Gril (Tr) 55;

PIONIRKE — 1. Zakojič (Tr) 150, 2. Tomšič (Kr) 135, 3. Lukancič (Kr) 95, 4. Pišljer (Kr), 95, 5. Novak T. (Tr) 90, 6. Bajželj (Kr) 65, 7. Ožeg (Tr) 60, 8. Rogelj (Kr) 30;

Seštevek vseh točk za posamezne klube:

1. Triglav 2805, 2. Kranj 2005, 3. Sava 500, 4. Žabnica 445, 5. Naklo 225, 6. Duplje 210, 7. Dijaški dom 200, 8. Voklo 135, 9. Adergas 40, 10. Golnik 35 točk.

J. M.

Naš komentar

Oh, ti sodniki!

V zadnjem času smo bili priče nekaterim neprjetnim dogodkom na športnih prireditvah. Tri primere lahko navedemo iz rokometna in enega iz vaterpola. To vse samo iz kranjskih prireditv zadnjih dnev. V uredništvo pošiljajo naši dopisniki vedno pogosteje poročila o slabih sodnikih, ki so čeče krivci, da se lepa športna igra sprevarje v neljube nešportne dogodke.

Tako npr. navaja v svojem dopisu naš dopisnik iz Duplja: »V pokalni rokometni tekmi Duplje : Kranj so gostje zmagali po zaslugu izredno slabega sodnika Hvastija iz Kranja. Mar more res tak sodnik voditi tako pomembno srečanje? Čemu tekmovalna skupnost Gorenjske za rokomet delegira tako slabega in nepoštenega sodnika, ki dela na igrišču osnovne napake in določa zmagovalca sam, ne glede na to, kdo je v resnici boljši. Gledalci so bili močno razočarani nad takim sojenjem in so menili, da tako slabega sodnika še ni bilo v Dupljah...«

Taka je v kratkem ocena sodnika iz rokometne tekm v Dupljah. Nekaj podobnega bi lahko pisali za dogodek na gumijadi (v rokometu) v Kranju, kjer bi morali odigrati srečanje Sava : Tigar že tretjič. Ne bi sodili, ali sta bili obe tekmi razveljavljeni samo zaradi sodnika, druga je bila nedvomno zaradi napak v sojenju. Skratka, nekateri rokometni sodniki iz Kranja se na gumijadi niso proslavili in opravičili imena, ki so si ga že pridobili na mnogih tekmah v Sloveniji.

Tudi na mednarodni tekmi v vaterpolu Triglav : E. S. O. C. 96 — Offenbach niso bili gledalci zadovoljni s sodnikom Omanom iz Kranja. Delal je začetne napake in oškodoval obe ekipe. To je povzročilo vročo kri tudi med igralci obeh ekip. Prav zaradi tega tekma ni bila na takšni višini, kot so gledalci pričakovali.

Skratka, v zadnjih dneh se sodniki na mnogih tekmah niso izkazali. To pa je ponoven dokaz, da bodo morali organi, ki so odgovorni za kvaliteto sodniškega kadra, še več storiti, krive pa tudi primerno kaznovati, saj gre v takem primeru tudi za ugled in popularnost določene športne panoge.

J. J.

Slovenija postaja izrazito turistična dežela

(Nadalj. s 1. str.)

stično deželo. To dokazujejo že nekateri sedanji turistični objekti, še bolj pa se to kaže v programih o turističnem razvoju Slovenije v prihodnjem.

Tajnica odbora za tujski promet pri gospodarski zbornici Nada Fuchs je potem spregovorila o stabilnosti cen v naših turističnih krajih in poudarila, da se te-te v primerjavi z minulim letom ne bodo spremenile. Ugotovila je, da so zadnje dve leti cene dokaj stabilne in da bodo letos po sezoni še nekoliko nižje od lanskih.

Pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo Rado Lipičar pa je prikazal investicijske načrte na turističnem področju. Med drugim je napovedal za prihodnja leta večji dotok zasebnega kapitala v penzionske objekte. O razvoju turizma v zgornjem delu Gorenjske je potem spregovoril še predsednik radovališke občinske

skupščine Stanko Kajdiž, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani Zoran Kržišnik pa je razložil načrte za višo Bled. Omenil je, naj bi ta in nekateri drugi sosednji objekti postali središče ustvarjalne umetnosti pri nas.

Po takšni temeljiti obrázložitvi o razvoju turizma v Sloveniji in po ugotovitvi, da je Slovenija vedno bolj zanimiva za tujce — obiskovalce (predvsem iz sosednje Avstrije in Italije), so na konferenci sprejeli tudi sklep o medsebojnem turističnem informirjanju v radijskih oddajah. Tako bo republiški sekretariat za informacije sklical delovni sestanek za dogovor med ORF Celovec in RTV Ljubljano o rednih vsakodnevnih enournih turističnih oddajah.

Gostje s Koroške so si potem ogledali še razstavo Grupa 69 v vili Bled in novi Golf hotel na Bledu. Vodstvo Golf hotela pa je zvečer pripravilo v hotelu še prijateljsko večerjo.

A. Zalar

Najmočnejša trgovska in gostinska organizacija na Gorenjskem

Tri kranjska podjetja so sklenila pogodbo o poslovnom sodelovanju

Tri kranjska trgovska in gostinska podjetja: Živila, Central in Vino imajo že od začetka leta skupno nabavo in prodajo trgovskega blaga. Pred dnevi pa so vsa tri podjetja podpisala pogodbo o poslovnom sodelovanju. O tem so direktorji vseh treh podjetij v ponedeljek dopoldne seznanili tudi časnikarje in povedali, da so se za sodelovanje odločili zaradi boljšega in cenejšega poslovanja ter zaradi združevanja sredstev za nova vlaganja v prihodnje.

Živila, Central in Vino so trenutno daleč najmočnejša trgovska in gostinska podjetja na Gorenjskem. Skupaj imajo vsa tri podjetja na leto več kot 20 milijard starih dinarjev prometa, ikrat pa vsa tri podjetja ustvarjajo na leto nad 800 milijonov starih dinarjev skladov in sredstev od amortizacije. Kaj pomenijo tolikšna sredstva za nadaljnji razvoj, pa najbrž ni težko razumeti. Vsekakor so ta sredstva zelo močna osnova za nadaljnje investicije oziroma za morebitne kredite.

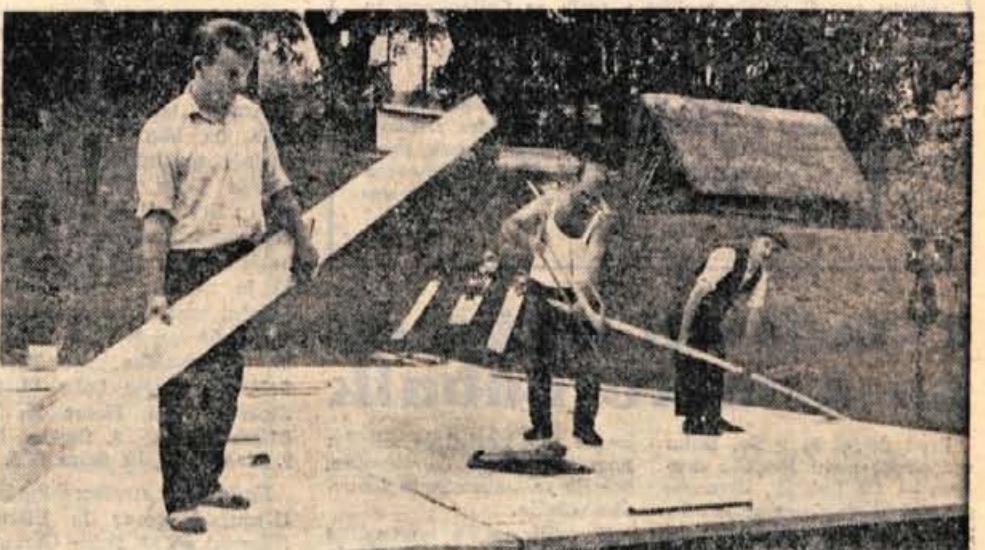
S pogodbo o poslovnom sodelovanju so se podjetja, ki že ves čas dobro gospodarijo, zaveza za izdelavo skupnega razvojnega programa trgovske in gostinske mreže na Gorenjskem. Poseben poslovni svet, v katerem bodo predstavniki vseh treh podjetij, bo namreč izdelal srednjoročni razvojni program. Razen tega pa bodo že sedaj vsa tri podjetja nastopala navzven kot enotna organizacija.

A. Zalar

Naslednja številka Glasa bo izšla v sredo, 9. julija

Skofja Loka je pripravljena na 14. izseljenski piknik. Mesto bo goste dočakalo praznično okrašeno, čez glavni trg bodo že navsezgodaj peljali vozovi, polni domačinov v narodnih nošah. — Foto: F. Perdan

Delavci na grajskem vrtu mrzlično pripravljajo glavni oder poleg Škoparjeve hiše, prizorišča osrednjega kulturnega programa. Do petka mora biti vse nared — Foto: F. Perdan